

กระบวนการ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

สำนักจัดการที่ดินของรัฐ
กองฝึกอบรม
กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล และเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติด้านการเสริมสร้างพลังทางสังคม เต็มสำนึกจัดการที่ดินของรัฐ ได้จัดทำหนังสือ เรื่อง กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตามกระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในทุกประเภทที่ดิน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนใช้เป็นแนวทางปรับใช้เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของกรมที่ดิน และปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๒ มีผลยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เกี่ยวกับเจตนารมณ์หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินการ ตามโครงการดังกล่าวให้ชัดเจน และถูกต้องตรงกันด้วย โดยกรมที่ดินในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจัดที่ดิน ได้ตอบแนวทางปฏิบัติให้จังหวัดนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว เห็นสมควรที่จะรวบรวมปัญหาและแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว ไว้เป็นรูปเล่มเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติได้นำไปปรับใช้ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม และมีประสิทธิภาพต่อไป

องค์ความรู้เรื่อง “กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล” เป็นองค์ความรู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการจัดการความรู้ของกรมที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

สำนักจัดการที่ดินของรัฐ
กองฝึกอบรม
กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
❖ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	๑
❖ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (การจัดระบบการใช้ประโยชน์)	๗
❖ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่ป่าชายเลน ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๑๓
❖ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก.	๒๑
❖ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่นิคมสร้างตนเอง	๒๙
❖ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล ที่ดินสาธารณประโยชน์	๓๕
❖ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล ที่ดินที่ราชพัสดุ	๔๑
❖ ตอบข้อหารือของ คทช. จังหวัด	๔๙
ภาคผนวก ก พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒	๗๑
ภาคผนวก ข คำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ	๘๕

๑

**กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน
ตามนโยบายรัฐบาล**

พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ผ่านขั้นตอนการดำเนินงานของ คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน โดยคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน ให้ความเห็นชอบให้นำไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวมและรายงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบแล้ว

กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) พื้นที่ดำเนินการเป็นที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ประกอบด้วย

๑. หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน การจัดระเบียบการใช้ประโยชน์เป็นการนำที่ดินของรัฐที่มีผู้ใช้ประโยชน์ มาจัดระเบียบการใช้ประโยชน์

- (๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในรูปแปลงรวม ตามสภาพพื้นที่ และตามเขตการปกครอง
- (๒) การใช้ประโยชน์ในที่ดิน ให้เป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบ ของ คทช. แล้ว
- (๓) จัดที่ดินให้แก่ผู้เข้าทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในพื้นที่ที่อยู่แล้ว ตามที่ ครอบครัว อยู่จริงแต่ไม่เกิน ๒๐ ไร่ หากมีพื้นที่เหลือ หรือพื้นที่ที่ไม่มีผู้ทำประโยชน์ จึงจะจัดให้ผู้ที่ถูกผลักดัน และอพยพออกจากพื้นที่ป่า และผู้มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง โดยพิจารณา จากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ ตามเกณฑ์การตรวจสอบข้อมูลการถือครอง และแนวทางการจัดที่ดินที่ คทช. เห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการควบคุมและร่วมกันดูแลรักษาพื้นที่ป่าไม้
- (๔) ให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินนำที่ดินดังกล่าว ไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาลโดยร่วมกับ คทช. จังหวัด เพื่อดำเนินการจัดที่ดินให้แก่ราษฎรที่มีคุณสมบัติ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คทช. เห็นชอบ

๒. ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้วเป็นไปตามผลการตรวจสอบข้อมูลรูปแปลงที่ดิน และข้อมูลของรายชื่อราษฎรผู้ครอบครองโดย คทช. จังหวัด สำหรับผลการตรวจสอบของ คทช. จังหวัด ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ สามารถจำแนกประเภทผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินตามลักษณะ การครอบครองได้ ดังนี้
  - ผู้ครอบครองรายเดิมชื่อตรง/แปลงตรงให้เข้าร่วมโครงการฯ
  - ผู้ครอบครองชื่อไม่ตรง (ทายาทผู้ครอบครองรายเดิม)/แปลงตรงให้เข้าร่วมโครงการฯ
  - ผู้ครอบครองรายใหม่/มีการเปลี่ยนมือ ให้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ครอบครอง

กรณีผ่าน : เข้าร่วมโครงการแบบมีเงื่อนไข ตามที่กรมป่าไม้ได้กำหนดเงื่อนไขว่า “ให้ราษฎรที่ครอบครองที่ดิน รายใหม่ปลูกไม้ป่ายืนต้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๔๐ ต้นต่อไร่ โดยให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่ได้เข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้ต้องทำการบำรุงรักษาต้นไม้ที่ปลูก หากต้นไม้ที่ปลูกตายต้องปลูกทดแทนด้วยและต้องไม่ตัดต้นไม้ที่ปลูกก่อนได้รับอนุญาต”

กรณีไม่ผ่าน : ไม่เข้าร่วมโครงการฯ (ที่ดินเข้ากองกลาง)

- ไม่ปรากฏชื่อผู้ครอบครองมีการใช้ที่ดินแต่ไม่พบตัวให้ คทช. จังหวัด ตรวจสอบเพิ่มเติม ผลการตรวจสอบเป็นคนเดิม เข้าสู่ประเภทผู้ครอบครองรายเดิม/ทายาท กรณีเป็นคนใหม่ เข้าสู่ประเภทผู้ครอบครองรายใหม่/มีการเปลี่ยนมือ

- (๒) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่า
- (๓) ผู้มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ

๓. คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) บุคคลสัญชาติไทย
- (๒) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน
- (๓) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- (๔) มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง
- (๕) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้
- (๖) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
- (๗) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด
- (๘) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินจากทาง ราชการ
- (๙) กรณีที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาเห็น เป็นความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในทาง เศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่สภาพการ ใช้ประโยชน์ ทำประโยชน์ คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์ เป็นการเฉพาะรายก็ได้

๔. แนวทางการดำเนินการ

- (๑) คณะอนุกรรมการจัดที่ดินส่งมอบข้อมูลแปลงที่ดินและ รายชื่อผู้ครอบครอง ให้แก่ คทช. จังหวัด ดำเนินการ
- (๒) คทช. จังหวัด ร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ (ระดับจังหวัด) สสำรวจ/ตรวจสอบ/ลงพื้นที่ตรวจสอบ ข้อมูลรูปแปลงที่ดิน และข้อมูลของราษฎรผู้ครอบครองภายในขอบเขตพื้นที่ที่จะดำเนินการจัด ที่ดินทำกินให้ชุมชน และจำแนกประเภทตามลักษณะการครอบครอง
- (๓) คทช. จังหวัด รวบรวมข้อมูลรายงานคณะอนุกรรมการจัดที่ดินทราบเพื่อรายงานให้ คทช. ทราบ
- (๔) จังหวัดหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจาก คทช. จังหวัด ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัย ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
- (๕) หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจาก คทช. จังหวัด ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่
- (๖) คทช. จังหวัด ตั้งคณะทำงานจัดที่ดินดำเนินการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์
- (๗) คณะทำงานฯ ประชุมชี้แจงราษฎรแจ้งให้ทราบถึงแนวทาง/แผนการดำเนินงาน
- (๘) คณะทำงานฯ คัดเลือกบุคคลตามคุณสมบัติประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินและเงื่อนไขการ เข้าร่วมโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนที่กำหนด รวมทั้งจัดทำผังแปลงที่ดินและรายชื่อราษฎร ที่จะได้รับการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์
- (๙) คทช. จังหวัด อนุมัติให้ดำเนินการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ตามผังแปลงและรายชื่อ ที่คณะทำงานฯ เสนอ จากนั้นรายงานผลให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดินเพื่อรายงาน คทช. ทราบ
- (๑๐) คทช. จังหวัด รวบรวมข้อมูลส่งเรื่องให้ผู้ได้รับอนุญาตและหน่วยงานเจ้าของพื้นที่กำกับดูแล ให้เป็นไปตามการอนุญาตและข้อกำหนด ภายใต้การบริหารจัดการของ คทช. จังหวัด

๕. ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัย ด้วยตนเองหรือให้บุคคลในครอบครัวภายในขอบเขตพื้นที่ ที่ได้รับการจัดที่ดินเท่านั้น ห้ามขยายพื้นที่
- (๒) ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้ยืม โอนสิทธิการเช่า หรือโอนสิทธิการครอบครอง ให้บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นไปตามระเบียบกฎหมายของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน
- (๓) สามารถตกทอดไปยังทายาทโดยธรรมได้
- (๔) ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน รวมถึงข้อกำหนด ที่ คทช. จะกำหนดขึ้นใหม่ในภายหลังด้วย
- (๕) ให้ความยินยอมและอำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่จัดที่ดิน
- (๖) หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด หรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินไม่ประสงค์จะใช้ที่ดิน ให้ คทช. จังหวัด สามารถพิจารณายกเลิกการใช้ที่ดิน และให้ผู้ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่

- (๗) ห้ามละทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือไม่อยู่อาศัยในที่ดิน หากมีความจำเป็นหรือมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านเพื่อรายงานให้ คทช. จังหวัด ทราบและพิจารณาตามลำดับ
- (๘) ห้ามบุกรุกแผ้วถางป่าเพื่อขยายเป็นพื้นที่อยู่อาศัย/ทำกินเพิ่มเติม
- (๙) ต้องคอยสอดส่องตรวจตราระมัดระวังมิให้มีการบุกรุกแผ้วถางป่าในบริเวณติดต่อกว้างไกลเคียงถ้าพบการบุกรุกแผ้วถางป่าให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่ป่าไม้ ตำรวจ ทหาร เป็นต้น ทราบทันที
- (๑๐) ให้ทำการปลูกต้นไม้ชนิดดีมีค่าในพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินอย่างน้อย ๒ ต้น ต่อไร่ และต้องดูแลรักษาให้เจริญเติบโตอย่างดี

๒

**กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน
ตามนโยบายรัฐบาล**

พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

(การจัดระบบการใช้ประโยชน์)

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ผ่านขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดหาที่ดิน โดยคณะกรรมการจัดหาที่ดินให้ความเห็นชอบให้นำไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม และรายงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบ กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบาย (คทช.) พื้นที่ดำเนินการเป็นที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติหรือป่า (แปลงว่าง) ประกอบด้วย

๑. หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน (การจัดระบบการใช้ประโยชน์)

เป็นการนำที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่ไม่มีผู้ครอบครองมาจัดระบบการใช้ประโยชน์ให้แก่ผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีแต่ไม่พอเลี้ยงชีพ โดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

- (๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในรูปแบบแปลงรวมให้ใช้ประโยชน์ร่วมกันโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์เฉพาะราย ตามสภาพพื้นที่และตามเขตการปกครอง
- (๒) จัดทำผังแปลงที่ดินตามสัดส่วนที่เหมาะสมกับสภาพการทำประโยชน์ในพื้นที่ และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่โดยให้กันพื้นที่ส่วนกลางไว้ไม่น้อยกว่า ๑๐% ของพื้นที่ทั้งหมด เพื่อปลูกป่า หรือไม้ยืนต้น
- (๓) การใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว
- (๔) จัดที่ดินให้ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่สงวนหวงห้ามของรัฐ และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกินเป็นลำดับแรก และผู้ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีเพียงเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป ทั้งนี้ กรณีที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาเห็นเป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย สามารถกำหนดการคัดกรองและจัดลำดับที่เหมาะสมของชุมชนท้องถิ่นตามที่เห็นควรได้
- (๕) ให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือ โดยร่วมกับ คทช. จังหวัด เพื่อดำเนินการจัดที่ดินให้แก่ราษฎรที่มีคุณสมบัติและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คทช. เห็นชอบ

๒. ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพโยกย้ายออกจากพื้นที่สงวนหวงห้ามของรัฐ
- (๒) ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกิน
- (๓) ผู้ไร้อินทนาการที่ดินที่ขอรับการจัดที่ดินที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป และได้ขึ้นทะเบียนไว้กับทางราชการ

๓. คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) บุคคลสัญชาติไทย
- (๒) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน
- (๓) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- (๔) มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง
- (๕) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้
- (๖) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๗) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด
- (๘) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินจากทางราชการ
- (๙) กรณีที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาเห็นเป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่สภาพการใช้ประโยชน์ทำประโยชน์ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้

๔. แนวทางการดำเนินการ

- (๑) คณะอนุกรรมการจัดที่ดินส่งมอบข้อมูลพื้นที่ (เนื้อที่และรูปแบบที่ดิน) ให้แก่ คทช. จังหวัด ดำเนินการ
- (๒) จังหวัดขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หรือตามกฎหมายกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- (๓) คทช. จังหวัด จัดตั้งคณะกรรมการจัดที่ดินเพื่อดำเนินการจัดระบบการใช้ประโยชน์
- กำหนดขอบเขตแปลงที่ดินพื้นที่สำหรับพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและให้กันพื้นที่ไว้ไม่น้อยกว่า ๑๐% ของพื้นที่ทั้งหมดเพื่อปลูกป่าหรือไม้ยืนต้น
  - การวางแผนแปลงที่ดินให้มีขนาดที่เหมาะสมกับสภาพการทำประโยชน์ในพื้นที่ และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่โดยไม่เกินกรอบคร่าวละ ๑๕ ไร่
  - คัดเลือกบุคคลตามคุณสมบัติ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน
  - นำเสนอผลการดำเนินการให้ คทช. จังหวัด อนุมัติ
- (๔) คทช. จังหวัด อนุมัติให้ดำเนินการจัดระบบการใช้ประโยชน์ตามผังแปลงและรายชื่อที่คณะกรรมการฯ เสนอ จากนั้นรายงานผลให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดินเพื่อรายงาน คทช. ทราบ

๕. ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัย ด้วยตนเองหรือให้บุคคลในครอบครัวภายในขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินเท่านั้น ห้ามขยายพื้นที่
- (๒) ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้ยืม โอนสิทธิการเช่า หรือโอนสิทธิการครอบครอง ให้บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน
- (๓) สามารถตกทอดไปยังทายาทโดยธรรมได้
- (๔) ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน รวมถึงข้อกำหนดที่ คทช. จะกำหนดขึ้นใหม่ในภายหลังด้วย
- (๕) ให้ความยินยอมและอำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่จัดที่ดิน
- (๖) หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด หรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินไม่ประสงค์จะใช้ที่ดิน ให้ คทช. จังหวัด สามารถพิจารณายกเลิกการใช้ที่ดิน และให้ผู้ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่
- (๗) ห้ามละทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือไม่อยู่อาศัยในที่ดิน หากมีความจำเป็นหรือมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้ ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านเพื่อรายงานให้ คทช. จังหวัด ทราบ และพิจารณาตามลำดับ
- (๘) ห้ามบุกรุกแผ้วถางป่าเพื่อขยายเป็นพื้นที่อยู่อาศัย/ทำกิน เพิ่มเติม
- (๙) ต้องคอยสอดส่องตรวจตราระมัดระวังมิให้มีการบุกรุกแผ้วถางป่าในบริเวณติดต่อใกล้เคียง ถ้าพบการบุกรุกแผ้วถางป่า ให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่ป่าไม้ ตำรวจ ทหาร เป็นต้น ทราบทันที

๓

**กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน
ตามนโยบายรัฐบาล**

พื้นที่ป่าชายเลน

**ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง**

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ป่าชายเลนที่ผ่านขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) และคณะกรรมการจัดที่ดินโดยคณะกรรมการจัดที่ดินให้ความเห็นชอบให้นำไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม และรายงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบแล้ว และคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้ยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ เพื่อนำที่ดินที่เป็นป่าชายเลน ไปจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) พื้นที่ดำเนินการเป็นที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติหรือป่าที่เป็นป่าชายเลน ประกอบด้วย

๑. หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนการจัดระเบียบ/จัดระบบการใช้ประโยชน์

เป็นการนำที่ดินของรัฐที่มีผู้ครอบครองใช้ประโยชน์มาจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ รวมทั้งการนำที่ดินของรัฐที่ไม่มีผู้ครอบครองมาจัดระบบการใช้ประโยชน์ให้แก่ผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีแต่ไม่พอเลี้ยงชีพ โดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

- (๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในรูปแบบแปลงรวมให้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยไม่ให้เกิดกรรมสิทธิ์เฉพาะราย ตามสภาพพื้นที่และตามเขตการปกครอง โดยสมาชิกของชุมชนควรมีการรวมกลุ่มกัน ทั้งนี้ อาจประกอบด้วยสมาชิกในกลุ่มตามรูปแบบที่กฎหมายกำหนด เช่น วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ เป็นต้น
- (๒) การใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว
- (๓) จัดที่ดินให้แก่ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้ว ตามที่ครอบครองอยู่จริงแต่ไม่เกิน ๓๐ ไร่ หากมีพื้นที่เหลือหรือพื้นที่ที่ไม่มีผู้ทำประโยชน์ให้นำมาฟื้นฟูสภาพป่าก่อน หากพื้นที่ไม่เหมาะสมที่จะนำมาฟื้นฟูสภาพป่าจึงจะจัดให้ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่า และผู้มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ ตามเกณฑ์ การตรวจสอบข้อมูลการถือครองและแนวทางการจัดที่ดิน ที่ คทช. เห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการควบคุมและร่วมกันดูแลรักษาพื้นที่ป่าชายเลน

- (๔) ให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินนำที่ดินดังกล่าวไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน หรือสมาชิกของชุมชน ที่รวมกลุ่มกันตามนโยบายรัฐบาล โดยร่วมกับ คทช. จังหวัด เพื่อดำเนินการจัดที่ดินให้แก่ราษฎรที่มีคุณสมบัติและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คทช. เห็นชอบ
- (๕) พื้นที่ที่จะจัดให้ตามโครงการฯ ต้องมีการทำประโยชน์ในพื้นที่ก่อนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ และต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน
- (๖) ให้กันที่ดินส่วนที่อยู่ห่างจากริมทะเล ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร ออกไปก่อน เพื่อการอนุรักษ์ และฟื้นฟูสภาพป่าชายเลน
- (๗) ในการจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้กับผู้ได้รับการจัดที่ดินรายใหม่ได้กำหนดพื้นที่ตามความเหมาะสมของที่ดินป่าชายเลนที่สามารถจัดได้ และเหลือจากการจัดให้ผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ดั้งเดิมก่อน
- (๘) ผู้ที่จะได้รับการจัดที่ดินต้องแจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ ต่อกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือ คทช. จังหวัด

๒. ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้วจากการสำรวจเบื้องต้นของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และเป็นไปตามผลการตรวจสอบข้อมูลรูปแปลงที่ดิน และข้อมูลรายชื่อราษฎรผู้ครอบครองจาก คทช. จังหวัด โดยจำแนกประเภทผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินตามลักษณะการครอบครองออกเป็น
  - (๑.๑) ผู้ครอบครองรายเดิมชื่อตรง/แปลงตรงให้เข้าร่วมโครงการฯ
  - (๑.๒) ผู้ครอบครองชื่อไม่ตรง (ทายาทผู้ครอบครองรายเดิม)/แปลงตรง ให้เข้าร่วมโครงการฯ
  - (๑.๓) ผู้ครอบครองรายใหม่/มีการเปลี่ยนมือ ให้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ครอบครอง

กรณีผ่าน : ให้เข้าร่วมโครงการฯ

กรณีไม่ผ่าน : แจ้งผู้ครอบครองทราบและให้นำพื้นที่มาฟื้นฟู สภาพป่า

- (๑.๔) ในพื้นที่ที่ไม่แจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ ให้ คทช. จังหวัด ตรวจสอบเพิ่มเติม เพื่อยืนยันว่าไม่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฯ ในกรณีนี้ ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป
- (๒) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่า
- (๓) ผู้มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง โดยพิจารณา จากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ

๓. คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

๓.๑ ผู้ครอบครองที่ดินรายเดิม (การจัดระเบียบการใช้ประโยชน์)

- (๑) มีสัญชาติไทยและบรรลุนิติภาวะแล้วหรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- (๒) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้
- (๓) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๔) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด
- (๕) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินจากทางราชการ

๓.๒ ผู้ได้รับการจัดที่ดินรายใหม่ (การจัดระบบการใช้ประโยชน์)

- (๑) มีสัญชาติไทยและบรรลุนิติภาวะแล้วหรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- (๒) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้
- (๓) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๔) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด
- (๕) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินจากทางราชการ
- (๖) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกินและ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี
- (๗) มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง

กรณีที่คุณจะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด พิจารณาถึงความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่ สภาพการใช้ประโยชน์ ทำประโยชน์ อนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้

๔. แนวทางการดำเนินการ

- (๑) คณะอนุกรรมการจัดที่ดินส่งมอบข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครองที่มีให้แก่ คทช. จังหวัด ดำเนินการ
- (๒) คทช. จังหวัด ร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ (ระดับจังหวัด) สํารวจตรวจสอบ/ลงพื้นที่ตรวจสอบ ข้อมูลรูปแปลงที่ดิน และข้อมูลของราษฎรผู้ครอบครองภายในขอบเขตพื้นที่ที่จะดำเนินการ จัดที่ดินทำกินให้ชุมชน และจำแนกประเภทตามลักษณะการครอบครอง
- (๓) คทช. จังหวัด รวบรวมข้อมูลรายงานคณะอนุกรรมการจัดที่ดินทราบเพื่อรายงานให้ คทช. ทราบ
- (๔) จังหวัดหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจาก คทช. จังหวัด ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรือ อยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หรือตามกฎหมายกระทรวงการอนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ดำเนินการขอยกเว้น มติ ครม. ที่เกี่ยวข้อง เรียบร้อยแล้ว

- (๕) หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจาก คทช. จังหวัด ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่
- (๖) คทช. จังหวัด อาจตั้งคณะทำงานจัดที่ดินดำเนินการจัดระเบียบ/จัดระบบการใช้ประโยชน์
- (๗) คณะทำงานฯ ประชุมชี้แจงราษฎรแจ้งให้ทราบถึงแนวทาง/แผนการดำเนินงาน
- (๘) คณะทำงานฯ คัดเลือกบุคคลตามคุณสมบัติประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน และเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนที่กำหนดซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้วรวมทั้งจัดทำผังแปลงที่ดินและรายชื่อราษฎรที่จะได้รับการจัดระเบียบ/จัดระบบการใช้ประโยชน์
- (๙) คทช. จังหวัด อนุมัติให้ดำเนินการจัดระเบียบ/จัดระบบการใช้ประโยชน์ตามผังแปลงและรายชื่อที่คณะทำงานฯ เสนอ จากนั้นรายงานผลให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดินเพื่อรายงาน คทช. ทราบ
- (๑๐) คทช. จังหวัด รวบรวมข้อมูลส่งเรื่องให้ผู้ได้รับอนุญาตและหน่วยงานเจ้าของพื้นที่กำกับดูแลให้เป็นไปตามการอนุญาต และข้อกำหนดภายใต้การบริหารจัดการของ คทช. จังหวัด

๕. ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัยด้วยตนเอง หรือบุคคลในครอบครัวภายในขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินเท่านั้น ห้ามขยายพื้นที่และต้องทำประโยชน์อย่างต่อเนื่อง
- (๒) ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้ยืม โอนสิทธิการเช่า หรือโอนสิทธิการครอบครองให้บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน
- (๓) สามารถตกทอดไปยังทายาทโดยธรรมได้
- (๔) ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน รวมถึงข้อกำหนดที่ คทช. จะกำหนดขึ้นใหม่ในภายหลังด้วย
- (๕) ให้ความยินยอมและอำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่จัดที่ดิน
- (๖) หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด หรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินให้ คทช. จังหวัด สามารถพิจารณายกเลิกการใช้ที่ดิน และให้ผู้ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่
- (๗) อนุญาตให้ใช้ประโยชน์เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหรือพืชเกษตรที่มีอยู่เดิม หรือปลูกป่าชายเลน ไม่อนุญาตให้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น
- (๘) การสร้างที่อยู่อาศัยต้องทำเท่าที่จำเป็นแก่ตนเองและบุคคลในครอบครัว จะสร้างที่อยู่อาศัยเพื่อวัตถุประสงค์อื่นมิได้
- (๙) การทำประโยชน์ของตนจะต้องไม่กระทบต่อระบบนิเวศใกล้เคียง และไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม
- (๑๐) ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องให้ความร่วมมือในการปลูกและบำรุงรักษาป่าชายเลนในพื้นที่ตามที่ทางราชการเห็นสมควร ตลอดทั้งต้องช่วยดูแลป่าชายเลนที่อยู่ใกล้เคียงมิให้ถูกบุกรุกเพิ่มเติม
- (๑๑) การไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือกระทำผิดเงื่อนไข มีผลทำให้สิทธิในการใช้ที่ดินตามโครงการฯ สิ้นสุดลงทันที

ขั้นตอนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน

คณะกรรมการจัดที่ดินส่งมอบข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครองที่มีให้แก่
คทช. จังหวัด ดำเนินการ

คทช. จังหวัด ร่วมกับหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ (ระดับจังหวัด) สำรวจ/ตรวจสอบ/ลงพื้นที่
ตรวจสอบข้อมูลรูปแปลงที่ดินและข้อมูลราษฎรผู้ครอบครองภายในขอบเขตพื้นที่
ที่จะดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน และจำแนกประเภทตามลักษณะการครอบครอง

คทช. จังหวัด รวบรวมข้อมูลรายงานคณะกรรมการจัดที่ดินทราบ **เพื่อรายงานให้ คทช. ทราบ**

จังหวัดหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจาก คทช. จังหวัด ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายใน
เขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 หรือตามกฎหมายกระทรวง
การขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. 2558 ซึ่งกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
ได้ดำเนินการขอยกเว้น มติ ครม. ที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว

หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจาก คทช.จังหวัด ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่

คทช.จังหวัด อาจตั้งคณะทำงานจัดที่ดินดำเนินการจัดระเบียบ/จัดระบบการใช้ประโยชน์

คณะทำงานฯ ประชุมชี้แจงราษฎรแจ้งให้ทราบถึงแนวทาง/แผนการดำเนินงาน

คณะทำงานฯ คัดเลือกบุคคลตามคุณสมบัติ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน
และเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนที่กำหนดซึ่งได้ผ่าน
ความเห็นชอบของ คทช. แล้ว รวมทั้งจัดทำผังแปลงที่ดินและรายชื่อราษฎรที่
จะได้รับการจัดระเบียบ/จัดระบบการใช้ประโยชน์

คทช. จังหวัด อนุมัติให้ดำเนินการจัดระเบียบ/จัดระบบการใช้ประโยชน์
ตามผังแปลงและรายชื่อที่คณะทำงานฯ เสนอ จากนั้นรายงานผลให้
คณะกรรมการจัดที่ดินเพื่อรายงาน **คทช. ทราบ**

คทช. จังหวัด รวบรวมข้อมูลส่งเรื่องให้ผู้ได้รับอนุญาตและผู้รับผิดชอบพื้นที่กำกับดูแลให้เป็น
ไปตามการอนุญาตและข้อกำหนด ภายใต้การบริหารจัดการของ คทช. จังหวัด

๕

กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล

พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก.

กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ประกอบด้วย

๑. หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน (การจัดระบบการใช้ประโยชน์) เป็นการนำที่ดินของรัฐที่ไม่มีการใช้ประโยชน์ (ที่ว่าง) มาบริหารจัดการ

- (๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือกลุ่มบุคคลหรือสถาบันเกษตรกรในรูปสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร ให้ใช้ประโยชน์ร่วมกันโดยไม่ให้เป็นกรรมสิทธิ์เฉพาะรายตามสภาพพื้นที่ และตามเขตการปกครอง
- (๒) การจัดทำแผนผังแปลงที่ดินตามสัดส่วนที่เหมาะสมกับสภาพการทำประโยชน์ (Zoning) และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่
- (๓) กำหนดจัดทำสาธารณูปโภคอย่างเหมาะสมกับพื้นที่ และความสะดวกในการใช้ประโยชน์ และความเป็นอยู่
- (๔) หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการจัดที่ดินและการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เป็นไปตามกฎหมาย และข้อกำหนดของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว
- (๕) จัดที่ดินให้ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำและป่าอนุรักษ์ที่สำคัญเป็นลำดับแรก ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกิน และผู้ไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีเพียงเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป ทั้งนี้ กรณีที่คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด พิจารณาเห็นเป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย สามารถกำหนดการคัดกรองและจัดลำดับที่เหมาะสมของชุมชนท้องถิ่นตามที่เห็นควรได้
- (๖) ให้ผู้ที่ได้รับอนุญาต (หน่วยงาน หรือชุมชน หรือสถาบันเกษตรกร หรืออื่น ๆ ที่กฎหมายของหน่วยงานกำหนด) ให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินนำที่ดินดังกล่าวไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้สมาชิกในชุมชนตามนโยบายรัฐบาล โดยร่วมกับ คทช. จังหวัด หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ และองค์กรหรือคณะกรรมการตามที่กฎหมายของหน่วยงานนั้นกำหนด เพื่อดำเนินการจัดที่ดินให้แก่ผู้ที่มีคุณสมบัติตามกฎหมายของหน่วยงานนั้นกำหนด และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คทช. เห็นชอบ

๒. ประเภทของผู้ที่จะได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำและป่าอนุรักษ์ที่สำคัญ
- (๒) ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกิน
- (๓) เกษตรกรผู้ไร้ที่ดินทำกินที่ขอรับการจัดที่ดินที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน และได้ขึ้นทะเบียนกับ ส.ป.ก. หรือหน่วยงานอื่น ๆ

- (๔) กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ผ่านการฝึกอบรมจาก ส.ป.ก. โดยกำหนดที่จะจัดที่ดินให้เนื้อที่ไม่เกินร้อยละ ๕ ของจำนวนแปลงที่ดินที่จะจัดสรรทั้งหมด และขนาดเนื้อที่ที่จะจัดสรรให้แก่เกษตรกรรุ่นใหม่แต่ละราย ไม่เกินกึ่งหนึ่งของเนื้อที่จัดสรรให้แก่ราษฎรทั่วไปในพื้นที่นั้น โดยให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) สามารถพิจารณาได้ตามความเหมาะสม

๓. คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) บุคคลสัญชาติไทย
- (๒) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย
- (๓) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- (๔) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้
- (๕) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๖) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่กำหนด ทั้งจาก คทช. และหน่วยงานเจ้าของพื้นที่
- (๗) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินทำกินจากทางราชการ
- (๘) กรณีที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาเห็นเป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่สภาพการใช้ประโยชน์ทำประโยชน์ คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้
- (๙) มีคุณสมบัติตามกฎหมายของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ที่กำหนด

๔. แนวทางการดำเนินการ

- (๑) คณะกรรมการจัดที่ดินส่งมอบพื้นที่ (เนื้อที่ และรูปแปลงที่ดิน) ให้แก่ คทช. จังหวัด ดำเนินการ
- (๒) คทช. จังหวัด ร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด กำหนดวางผังแปลงที่ดินให้มีขนาดที่เหมาะสมกับสภาพการทำประโยชน์ (Zoning) และพื้นที่สาธารณประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ที่ใช้ร่วมกัน
- (๓) คทช. จังหวัด ร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องประกาศรับผู้มีความจำเป็นที่เดือดร้อน คัดกรองจัดลำดับ และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ที่สมควรจะได้รับการจัดที่ดิน
- (๔) คทช. จังหวัด หรือร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือองค์กรหรือคณะกรรมการตามที่กฎหมายของหน่วยงานนั้น กำหนดพิจารณาคัดเลือกผู้ที่สมควรจะได้รับการจัดที่ดินตามการคัดกรองจัดลำดับตาม (๓)

- (๕) ให้ผู้ที่ผ่านการพิจารณาตาม (๔) จัดตั้งสถาบันเกษตรกรในรูปแบบสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร โดยต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อนำที่ดินที่ได้มาไปบริหารจัดการให้สมาชิกใช้ประโยชน์ตามกฎหมายของหน่วยงานนั้นกำหนดด้วย
- (๖) ให้องค์กรหรือคณะกรรมการตามที่กฎหมายของหน่วยงานนั้น กำหนดพิจารณาอนุญาตให้สถาบันเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามเงื่อนไขที่กฎหมายของหน่วยงานนั้นกำหนด
- (๗) คทช. จังหวัด บูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาพื้นที่และอาชีพของสมาชิกสถาบันเกษตรกรหรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน สำหรับการพัฒนาพื้นที่ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และกิจการสาธารณประโยชน์ตามแผนผังที่กำหนดใน (๒) ให้หน่วยงานที่ดำเนินการบูรณาการพัฒนาขอใช้ที่ดินเพื่อดำเนินงานได้จากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่

๕. การอนุญาตให้สถาบันเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

- (๑) ระเบียบ/กฎหมายที่ใช้
  - ๑) พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒
  - ๒) ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๘
  - ๓) ระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐
  - ๔) พระราชกฤษฎีกา ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มติ คปก. ที่เกี่ยวข้อง และหนังสือสั่งการจาก ส.ป.ก.
- (๒) ขั้นตอนการอนุญาต
  - ๑) สถาบันเกษตรกรยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามประกาศของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด
  - ๒) นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ คัดเลือกและอนุญาตให้สถาบันเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน
  - ๓) นำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พิจารณาอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ โดยทำเป็นสัญญาเช่า ซึ่งอาจจะมีการยกเว้นค่าเช่าไประยะหนึ่งก่อนก็ได้
  - ๔) ประกาศผลการคัดเลือกให้ทราบโดยทั่วกันและให้ยื่นคำคัดค้าน
  - ๕) จัดทำสัญญาเช่าและมอบที่ดินให้สถาบันเกษตรกร

- (๓) เงื่อนไขการอนุญาตและสถาบันเกษตรกรต้องให้สมาชิกถือปฏิบัติ
- ๑) ทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองเต็มความสามารถ และไม่นำที่ดินนั้นทั้งหมดหรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่นไม่ว่าจะโดยการขาย ให้เช่า หรือเช่าทำประโยชน์หรือโดยพฤติกรรมใด ๆ ที่แสดงให้เห็นในลักษณะนั้น
  - ๒) ทำสัญญาเช่าที่ดินกับสถาบันเกษตรกรหรือตามข้อตกลงอื่นที่กำหนด และต้องปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว
  - ๓) ไม่เปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินจนเป็นเหตุให้ที่ดินเสื่อมสภาพความเหมาะสมแก่การประกอบเกษตรกรรม
  - ๔) ไม่ขุดบ่อเพื่อการเกษตรกรรมเกินร้อยละห้าของเนื้อที่ที่ได้รับมอบ
  - ๕) ไม่ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างใด ๆ เว้นแต่การปลูกสร้างตามสมควรสำหรับโรงเรือน ที่อยู่อาศัย ยุ้งฉาง หรือสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกหรือสถาบันเกษตรกรนั้น
  - ๖) ดูแลรักษาหมุดหลักฐานของ ส.ป.ก. และหลักเขตที่ดินในที่ดินที่ได้รับมอบมิให้เกิดชำรุดเสียหาย เคลื่อนย้ายไปจากตำแหน่งเดิม
- (๔) ค่าตอบแทน/ค่าธรรมเนียม/ค่าเช่า ค่าเช่าที่ดินตามที่กำหนด ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมอาจจะมีการยกเว้นค่าเช่าไประยะหนึ่งก่อนก็ได้

๖. ข้อกำหนด

- (๑) สมาชิกสถาบันเกษตรกรต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัย ด้วยตนเองหรือให้บุคคลในครอบครัวภายในขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินเท่านั้น ห้ามขยายพื้นที่
- (๒) ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้ยืม โอนสิทธิการเช่า หรือโอนสิทธิการครอบครอง ให้บุคคลอื่นเว้นแต่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน
- (๓) สามารถตกทอดไปยังทายาทโดยธรรมของสมาชิกสถาบันเกษตรกรได้
- (๔) ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน รวมถึงข้อกำหนดที่ คทช. จะกำหนดขึ้นใหม่ในภายหลังด้วย
- (๕) ให้ความยินยอมและอำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่จัดที่ดิน
- (๖) หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด หรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินไม่ประสงค์จะใช้ที่ดิน ให้ คทช. จังหวัด สามารถพิจารณายกเลิกการใช้ที่ดิน และให้ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่

- (๗) สมาชิกสถาบันเกษตรกรต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในบริเวณพื้นที่ที่จัดให้ ตลอดจนเอาใจใส่พัฒนาปรับปรุงพื้นที่พุ่มป่าที่ดิน เพื่อให้เหมาะแก่การเกษตรและรักษาสภาพแวดล้อมระบบนิเวศไว้อย่างยั่งยืน รวมทั้งต้องปลูกไม้ยืนต้น หรือไม้ผลไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของเนื้อที่ที่ได้รับ
- (๘) สมาชิกสถาบันเกษตรกรต้องใช้พื้นที่ดำเนินการผลิตให้เป็นไปตามแนวทาง/สอดคล้องกับแนวทางของกลุ่มหรือสถาบันเกษตรกรที่เป็นสมาชิกตามหลักเกณฑ์การจัดที่ดิน ทั้งนี้ เพื่อผลประโยชน์ของสมาชิกในการที่จะได้รับการส่งเสริมด้านวิชาการผลิต การตลาด โดยเฉพาะอำนาจต่อรองในการจำหน่ายผลผลิตอย่างครบวงจร

แนวทางการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ ส.ป.ก.

คณะกรรมการจัดที่ดิน ส่งมอบพื้นที่ให้แก่ คทช. จังหวัด

คทช. จังหวัด ร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ และหน่วยงานอื่นๆ
ที่เกี่ยวข้อง สำรวจ/ตรวจสอบ กำหนดวางผังแปลงที่ดิน (Zoning)

คทช. จังหวัด คัดเลือกบุคคลตามประเภทและคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการจัดที่ดิน
ตามที่ คทช. กำหนดและจัดทำบัญชีรายชื่อ

ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินรวมตัวจัดตั้งสถาบันเกษตรกร ในรูปสหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกร
โดยต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อนำที่ดินที่ได้มาไปบริหารจัดการให้สมาชิก
ใช้ประโยชน์ตามกฎหมายของหน่วยงานนั้นกำหนดด้วย

หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ประกาศให้สถาบันเกษตรกรยื่นคำร้องขอรับ
การจัดที่ดินที่ ส.ป.ก. จังหวัด หรือสถานที่ที่กำหนดในประกาศ จากนั้นนำเสนอ
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร
เพื่อพิจารณาอนุญาตให้สถาบันเกษตรกรเข้าทำประโยชน์
ในเขตปฏิรูปที่ดิน ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

คทช. จังหวัด และ ส.ป.ก. จังหวัด ประกาศผลการคัดเลือกให้ทราบโดยทั่วกัน
และจัดทำสัญญาเช่าและมอบที่ดินให้สถาบันเกษตรกร

คทช. จังหวัด รวบรวมข้อมูลส่งเรื่องให้สถาบันเกษตรกรและหน่วยงานเจ้าของพื้นที่
กำกับดูแลให้เป็นไปตามการอนุญาตและข้อกำหนด
ภายใต้การบริหารจัดการของ คทช. จังหวัด

๕

**กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน
ตามนโยบายรัฐบาล**

พื้นที่นิคมสร้างตนเอง

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่นิคมที่สงวนเพื่อกิจการนิคม (ราษฎรที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่เดิม) ซึ่งผ่านขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดที่ดิน และคณะกรรมการจัดที่ดินได้ให้ความเห็นชอบให้นำไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม และรายงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบ

๑. หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน การจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ โดยการนำที่ดินในเขตพื้นที่นิคมสร้างตนเอง ที่มีผู้เข้าใช้ประโยชน์เดิมมาจัดระเบียบการใช้ประโยชน์

- (๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนรูปแปลงรวม โดยไม่ให้เป็นกรรมสิทธิ์ตามสภาพพื้นที่และตามเขตการปกครอง
- (๒) การใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อกำหนด และเงื่อนไขของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว
- (๓) จัดที่ดินให้แก่ผู้ใช้ประโยชน์ หรือผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อยู่แล้วตามที่ครอบครองอยู่จริงตามความเหมาะสม หากมีพื้นที่เหลือหรือพื้นที่ที่ไม่มีผู้ใช้ประโยชน์ จึงจะจัดให้ผู้ที่ถูกผลักดันหรืออพยพออกจากพื้นที่ป่าหรือผู้ที่มีถิ่นฐานอยู่ในท้องที่หรือใกล้เคียงกับพื้นที่ที่จัดระเบียบ นั้น คัดเลือกจากผู้ที่มาขึ้นทะเบียนไว้กับจังหวัดเท่านั้น) โดยพิจารณาจาก หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ ตามเกณฑ์การตรวจสอบข้อมูลการถือครองและแนวทางการจัดที่ดิน ที่ คทช. เห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการควบคุมและร่วมกันดูแลรักษาพื้นที่สงวนเพื่อกิจการนิคม

๒. ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) ผู้ใช้ประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้ว ซึ่งได้ทำสัญญาอนุญาตให้ใช้ที่ดินในนิคมนั้น ๆ
- (๒) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่า
- (๓) ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกิน
- (๔) ผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีเพียงเล็กน้อยไม่พอต่อการครองชีพ ที่มีถิ่นอยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้ที่มิถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป

๓. คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) บุคคลสัญชาติไทย
- (๒) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน
- (๓) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- (๔) มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง
- (๕) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้
- (๖) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๗) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไข ที่กำหนด
- (๘) กรณีที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาเห็นเป็นความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่สภาพการใช้ประโยชน์ทำประโยชน์ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้
- (๙) คุณสมบัติตามกฎหมายของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ที่กำหนด เช่น กรณีการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ผู้ได้รับการจัดสรร ต้องเป็นผู้ที่อยู่ในที่นิคมสร้างตนเอง เป็นต้น

๔. แนวทางการดำเนินการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนโดยการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์

- (๑) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ รับผิดชอบที่ดินและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ดินสงวนเพื่อกิจการนิคมสงเคราะห์คณะกรรมการจัดหาที่ดิน พิจารณาให้ความเห็นชอบกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมายดำเนินการจัดที่ดิน
- (๒) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินส่งมอบพื้นที่เป้าหมายให้คณะกรรมการจัดที่ดิน พิจารณาคัดเลือกกำหนดพื้นที่พร้อมราษฎรที่ครอบครองเดิม
- (๓) คณะอนุกรรมการจัดที่ดินส่งมอบพื้นที่และรูปแปลงที่ดินพร้อมรายชื่อผู้ครอบครองใช้ประโยชน์เดิมให้ คทช. จังหวัด พิจารณาคัดเลือกคนเข้าทำประโยชน์
- (๔) ผู้ปกครองนิคมสร้างตนเองร่วมกันพิจารณาคัดเลือกผู้เข้าทำประโยชน์แล้ว เสนอ คทช. จังหวัด พิจารณาให้ความเห็นชอบ และรายงานให้คณะกรรมการจัดที่ดินทราบ
- (๕) ผู้ได้รับคัดเลือกดำเนินการรวมกลุ่มจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม และยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินสงวนเพื่อกิจการนิคม พร้อมจัดทำสัญญาในลักษณะแปลงรวม เสนออธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (คิดค่าบำรุงกิจการนิคม เพื่อที่อยู่อาศัยคิดอัตราไร่ละไม่น้อยกว่า ๑๐๐ บาท ต่อปี เพื่อทำการเกษตร คิดอัตราไร่ละไม่น้อยกว่า ๒๐๐ บาท ต่อปี)
- (๖) คทช. จังหวัด รายงานผลการจัดที่ดินให้คณะกรรมการจัดที่ดินเพื่อรายงาน คทช. ทราบ

๕. ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัยด้วยตนเอง หรือบุคคลในครอบครัวภายในขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินเท่านั้น
- (๒) ห้ามมิให้ทำการซื้อขายหรือโอน หรือมอบสิทธิการครอบครองให้แก่บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นการโอนสิทธิให้กับบุตร คู่สมรส หรือบิดา มารดา ของผู้รับอนุญาตเท่านั้น
- (๓) สามารถตกทอดไปยังทายาทโดยธรรมได้
- (๔) ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ รวมถึงข้อกำหนดที่ คทช. จะกำหนดขึ้นมาใหม่ในภายหลังด้วย
- (๕) ให้ความยินยอมและอำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่จัดที่ดิน
- (๖) หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาอนุญาตให้ใช้ที่ดิน หรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินให้ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่ให้แก่สหกรณ์ และแจ้งนิคมสร้างตนเองในพื้นที่
- (๗) ห้ามบุกรุกขยายพื้นที่อยู่อาศัย/ทำกินเพิ่มเติม
- (๘) ให้ทำการปลูกต้นไม้ในพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินตามความเหมาะสม

ขั้นตอนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ รับผิดชอบที่ดินและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ครอบครอง
ใช้ประโยชน์ในที่ดินสงวนเพื่อกิจการนิคมส่งให้คณะกรรมการจัดที่ดินพิจารณา
ให้ความเห็นชอบกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมายดำเนินการจัดที่ดิน

คณะกรรมการจัดที่ดินส่งมอบพื้นที่เป้าหมายให้คณะกรรมการจัดที่ดินพิจารณาคัดเลือก
กำหนดพื้นที่พร้อมราษฎรที่ครอบครองเดิม

คณะกรรมการจัดที่ดินส่งมอบพื้นที่และรูปแปลงที่ดินพร้อมรายชื่อผู้ครอบครองใช้ประโยชน์เดิม
ให้ คทช. จังหวัด พิจารณาคัดเลือกคนเข้าทำประโยชน์

ผู้ประกอบการนิคมสร้างตนเองร่วมกันพิจารณาคัดเลือกผู้เข้าทำประโยชน์แล้วเสนอ คทช. จังหวัด
พิจารณาให้ความเห็นชอบ และรายงานให้คณะกรรมการจัดที่ดินทราบ

ผู้ได้รับคัดเลือกดำเนินการรวมกลุ่มจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม
และยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินสงวนเพื่อกิจการนิคมพร้อมจัดทำสัญญาในลักษณะแปลงรวม
เสนออธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (คิดค่าบำรุงกิจการนิคม เพื่อที่อยู่อาศัยคิดอัตรา
ไร่ละไม่น้อยกว่า 100 บาทต่อปี เพื่อทำการเกษตร คิดอัตราไร่ละไม่น้อยกว่า 200 บาทต่อปี)

คทช. จังหวัด

รายงานผลการจัดที่ดินให้คณะกรรมการจัดที่ดิน
เพื่อรายงาน คทช. ทราบ

๖

**กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน
ตามนโยบายรัฐบาล**

ที่ดินสาธารณประโยชน์

ในการดำเนินการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้ชุมชน

ในที่ดินสาธารณประโยชน์ตามนโยบายของรัฐบาลภายใต้ คทช. นั้น เป็นการนำที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว มาจัดระเบียบการถือครองให้แก่ราษฎรเป็นแปลงรวม โดยการออกหนังสืออนุญาตให้แก่ชุมชนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลในรูปสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม ตามสภาพพื้นที่เพื่อเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนคุณสมบัติข้อกำหนดและเงื่อนไข ในการใช้ประโยชน์ในที่ดินของผู้ได้รับการจัดให้เป็นไปตามที่ คทช. กำหนด โดยมีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

- (๑) กรมที่ดินจัดส่งข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครองที่ดินให้แก่คณะกรรมการจัดหาที่ดิน
- (๒) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินส่งมอบข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครองที่ดิน ให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน
- (๓) คณะอนุกรรมการจัดที่ดินส่งมอบข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครองให้คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดิน (คทช. จังหวัด) ดำเนินการ
- (๔) คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) ส่งมอบข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครอง ให้คณะกรรมการพิจารณาเพื่ออนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๗ ตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคลตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) กำหนด
- (๕) คณะกรรมการพิจารณาเพื่ออนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ส่งผลข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครองที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกแล้ว ให้คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)
- (๖) ผู้ที่ผ่านการพิจารณาตามข้อ (๕) ขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำที่ดินที่ได้มาบริหารจัดการให้แก่สมาชิกใช้ประโยชน์ ตามกฎหมายและระเบียบ
- (๗) คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) มอบข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครองให้สำนักงานที่ดินจังหวัด เพื่อเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ออกหนังสืออนุญาตให้กับชุมชน และให้ชุมชนบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวให้กับสมาชิกในชุมชน
- (๘) คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) รายงานคณะอนุกรรมการจัดที่ดินเพื่อรายงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบ และส่งข้อมูลให้หน่วยงานเจ้าของพื้นที่กำกับดูแลการใช้ประโยชน์ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด ภายใต้กรอบการบริหารจัดการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

๑. ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) ผู้ที่เข้าครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดินอยู่แล้ว โดยเป็นไปตามผลการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลผู้เข้าครอบครองและรูปแปลงที่ดิน
- (๒) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำ ป่าอนุรักษ์ หรือพื้นที่ที่ทางราชการกำหนดให้เป็นที่สงวนหวงห้ามตลอดไป โดยพิจารณาจากบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียงในหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ ตามเกณฑ์การตรวจสอบข้อมูลการถือครอง และแนวทางการจัดที่ดินที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เห็นชอบ

๒. คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) บุคคลสัญชาติไทย
- (๒) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน
- (๓) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- (๔) มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง
- (๕) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้
- (๖) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๗) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด
- (๘) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินจากราชการ
- (๙) กรณีที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาถึงความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่สภาพการใช้ประโยชน์ทำประโยชน์ คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้

๓. หลักเกณฑ์การจัดระเบียบที่ดินสาธารณประโยชน์ให้ชุมชนทำกินหรืออยู่อาศัยตามนโยบายของรัฐบาล และคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) โดยการนำที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้วมาจัดระเบียบการถือครองให้แก่ราษฎร ดังนี้

- (๑) จัดที่ดินทำกินหรืออยู่อาศัยให้ชุมชนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่
- (๒) การใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) แล้ว

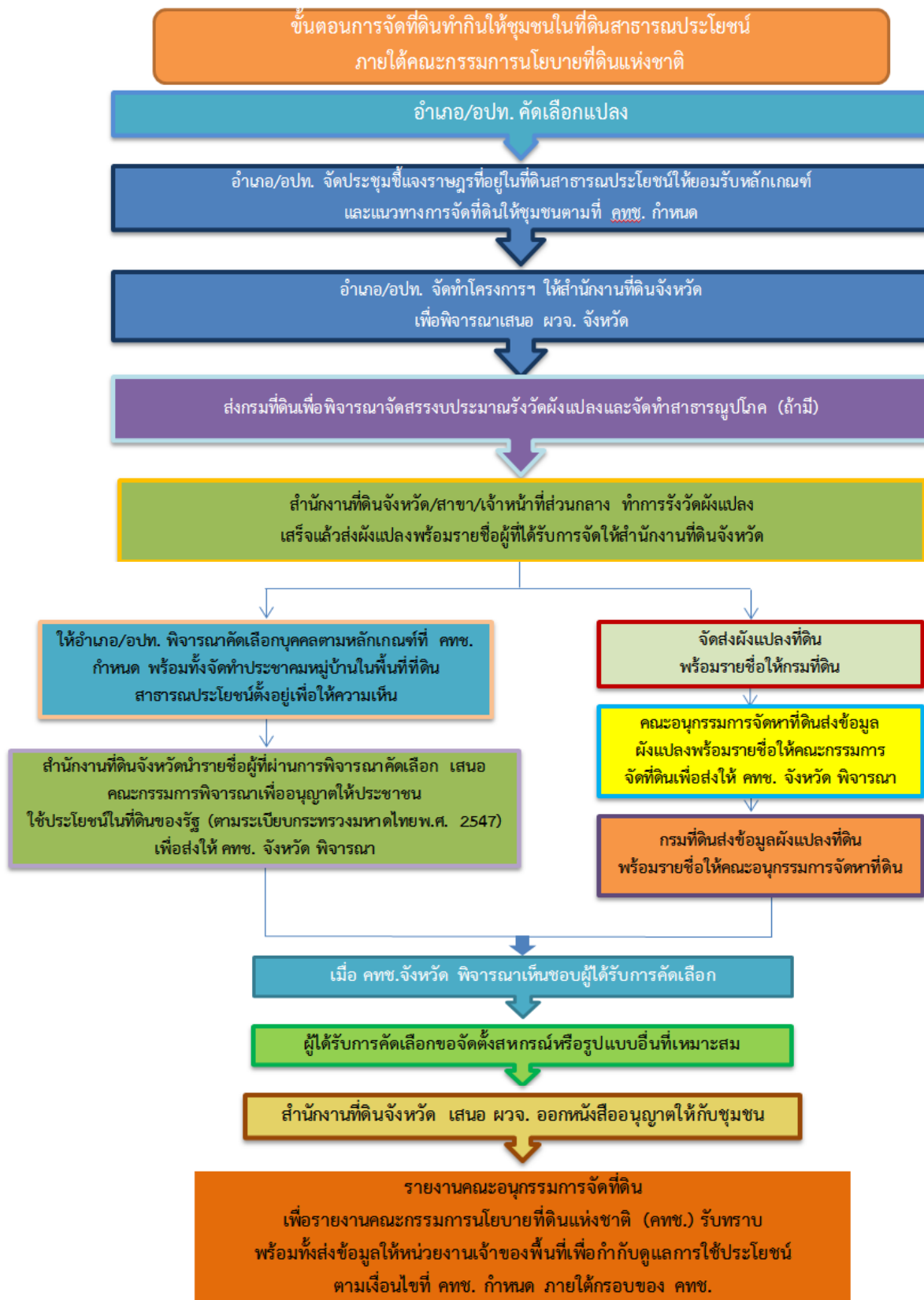

- (๓) จัดที่ดินให้แก่ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้ว ตามที่ครอบครองอยู่จริง เป็นลำดับแรก หากมีพื้นที่เหลือจากการจัดที่ดินให้คงไว้เป็นพื้นที่ส่วนกลางเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน สำหรับพื้นที่ที่มีผู้ครอบครองแต่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ หรือคุณสมบัติ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ให้พิจารณาจัดให้แก่ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำและป่าอนุรักษ์ หรือพื้นที่ที่ทางราชการกำหนดให้เป็นที่สงวนหวงห้ามตลอดไป โดยพิจารณาจากบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียงในหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ ตามเกณฑ์การตรวจสอบข้อมูล การถือครองและแนวทางการจัดที่ดินที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการควบคุมและร่วมกันดูแลที่สาธารณประโยชน์ โดยจัดให้ครัวเรือนละไม่เกิน ๑๕ ไร่
- (๔) ให้ชุมชนที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินนำที่ดินดังกล่าว ไปดำเนินการจัดให้แก่สมาชิกในชุมชนตามนโยบายรัฐบาล โดยร่วมกับคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) หน่วยงานผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาตามกฎหมาย และระเบียบของหน่วยงานนั้น

๔. ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัย ด้วยตนเองหรือให้บุคคลในครอบครัว ภายในเขตพื้นที่ที่ดินที่ได้รับการจัดที่ดินเท่านั้น ห้ามขยายพื้นที่
- (๒) ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้ยืม หรือโอนสิทธิการเช่า หรือโอนสิทธิครอบครอง ให้บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน
- (๓) สามารถตกทอดแก่ทายาทโดยธรรมได้
- (๔) ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ของหน่วยงาน ที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน รวมถึงข้อกำหนดที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) จะกำหนดขึ้นใหม่ในภายหลังด้วย
- (๕) ให้ความยินยอมหรืออำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่จัดที่ดิน
- (๖) หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด หรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินไม่ประสงค์จะใช้ที่ดิน ให้คณะกรรมการพิจารณาเพื่ออนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐสามารถพิจารณายกเลิกการใช้ที่ดิน และให้ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่
- (๗) ต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดการทำประโยชน์ของตนกระทบกระเทือนหรือรบกวนบุคคลอื่น หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของทางราชการและของเอกชน หากผู้รับอนุญาตพบแร่ทรัพยากรป่าไม้ วัตถุโบราณ หรือทรัพยากรอันควรอนุรักษ์ เป็นต้น ให้หยุดการทำประโยชน์ไว้และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบโดยด่วน
- (๘) ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และทางราชการ จะต้องเรียกพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินคืน ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่ทันที
- (๙) สมาชิกต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของสหกรณ์หรือนิติบุคคล รูปแบบอื่น

๗

**กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน
ตามนโยบายรัฐบาล**

ที่ดินที่ราชพัสดุ

๑. หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

มี ๒ รูปแบบ ดังนี้

๑.๑ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน โดยการจัดระบบการใช้ประโยชน์ นำที่ดินราชพัสดุที่ไม่มีการใช้ประโยชน์ (ที่ว่าง) มาจัดระบบใช้ประโยชน์

- (๑.๑.๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือกลุ่มบุคคล โดยไม่ให้เป็นกรรมสิทธิ์ เฉพาะรายตามสภาพพื้นที่และตามเขตการปกครอง
- (๑.๑.๒) จัดทำแผนผังแปลงที่ดินตามสัดส่วนที่เหมาะสมกับสภาพการใช้ประโยชน์ และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่
- (๑.๑.๓) จัดทำสาธารณูปโภคอย่างเหมาะสมกับพื้นที่และความสะดวกในการใช้ประโยชน์
- (๑.๑.๔) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดที่ดินราชพัสดุ และการใช้ประโยชน์ที่ดินราชพัสดุให้เป็นไปตามกฎหมายที่ราชพัสดุซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว
- (๑.๑.๕) จัดที่ดินราชพัสดุให้ผู้ที่ถูกผลักดัน และอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำ และป่าอนุรักษ์ที่สำคัญเป็นลำดับแรกในเงื่อนไข จะได้รับการจัดที่ดินตามกฎหมายที่ราชพัสดุ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกิน และผู้ที่ไม่มียากินหรือมีเพียงเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป ทั้งนี้ กรณีที่คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด พิจารณาเห็นเป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย สามารถกำหนดการคัดกรองและจัดลำดับที่เหมาะสมของชุมชนท้องถิ่นตามที่เห็นสมควรได้

๑.๒ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน โดยการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ เป็นการนำที่ดินราชพัสดุที่มีผู้ใช้ประโยชน์มาจัดระเบียบการใช้ประโยชน์

- (๑.๒.๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในรูปแปลงรวมตามสภาพพื้นที่ และตามเขตการปกครอง
- (๑.๒.๒) การใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อกำหนด และเงื่อนไขของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว
- (๑.๒.๓) จัดที่ดินให้แก่ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้วตามที่ครอบครองอยู่จริงตามความเหมาะสม หากมีพื้นที่เหลือหรือพื้นที่ที่ไม่มีผู้ทำประโยชน์จึงจะจัดให้ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่า และผู้มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ ตามเกณฑ์การตรวจสอบข้อมูลการถือครองและแนวทางการจัดที่ดินที่ คทช. เห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการควบคุมและร่วมกันดูแลรักษาพื้นที่ที่ราชพัสดุ

๒. ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำและป่าอนุรักษ์ที่สำคัญ
- (๒) ผู้บุกรุกที่ดินราชพัสดุ ซึ่งอยู่ในเงื่อนไขจะได้รับการจัดที่ดินตามกฎหมายที่ราชพัสดุ
- (๓) ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกิน
- (๔) ผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีเพียงเล็กน้อยไม่พอต่อการครองชีพที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้ที่มิถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป

๓. คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) บุคคลสัญชาติไทย
- (๒) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน
- (๓) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- (๔) มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง
- (๕) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้
- (๖) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๗) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด ทั้งจาก คทช. และกรมธนารักษ์
- (๘) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินทำกินจากทางราชการ
- (๙) กรณีที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาเห็นเป็นความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่สภาพการใช้ประโยชน์ทำประโยชน์ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้
- (๑๐) มีคุณสมบัติตามกฎหมายของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่กำหนด เช่น กรณีการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ผู้ได้รับการจัดสรร ต้องเป็นผู้อยู่ในที่ราชพัสดุก่อนวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๖ เป็นต้น

๔. แนวทางการดำเนินการ

๔.๑ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน โดยการจัดระบบการใช้ประโยชน์

- (๔.๑.๑) กรมธนารักษ์คัดเลือกที่ราชพัสดุแปลงที่เหมาะสมเสนอคณะกรรมการจัดหาที่ดินเพื่อกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมาย
- (๔.๑.๒) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินให้ความเห็นชอบ แล้วส่งให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) พิจารณาดำเนินการ

- (๔.๑.๓) คทช. จังหวัด พิจารณาตรวจสอบขอบเขตพื้นที่ดำเนินการกำหนดวางผังแปลงที่ดิน ให้มีขนาดที่เหมาะสมกับสภาพการทำประโยชน์ และพื้นที่สาธารณประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เพื่อใช้ร่วมกัน และส่งข้อมูลให้คณะกรรมการจัดหาที่ดินพิจารณา
- (๔.๑.๔) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินส่งมอบพื้นที่เป้าหมายให้คณะกรรมการจัดที่ดิน และ คทช. จังหวัด ดำเนินการ
- (๔.๑.๕) คทช. จังหวัด คัดเลือกบุคคลตามหลักเกณฑ์คุณสมบัติประเภทผู้ได้รับการจัดที่ดิน และข้อกำหนดอื่นที่เกี่ยวข้อง และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ที่จะได้รับการจัดที่ดิน ส่งให้คณะกรรมการจัดที่ดินพิจารณา
- (๔.๑.๖) ผู้ได้รับการคัดเลือกตามบัญชีรายชื่อผู้ที่จะได้รับการจัดที่ดิน ดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์
- (๔.๑.๗) ชุมชนในรูปสหกรณ์ยื่นคำขอเช่าที่ราชพัสดุในลักษณะแปลงรวม
- (๔.๑.๘) สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ดำเนินการจัดให้ชุมชนในรูปสหกรณ์เช่าตามกฎหมายที่ราชพัสดุ โดยสหกรณ์จัดสรรพื้นที่ให้แก่สมาชิกเพื่ออยู่อาศัยได้ไม่เกิน ๑๐๐ ตารางวา ต่อครอบครัว อัตราค่าเช่าไม่ต่ำกว่าตารางวาละ ๐.๒๕ บาท ต่อเดือน และกรณีการเช่าเพื่อประกอบ การเกษตรได้ไม่เกิน ๑๕ ไร่ ต่อครอบครัว อัตราค่าเช่าไม่ต่ำกว่า ไร่ละ ๒๐๐ บาท ต่อปี
- (๔.๑.๙) คทช. จังหวัด แจ้งผลการดำเนินการจัดทำสัญญาเช่าที่ราชพัสดุให้คณะกรรมการ จัดที่ดินทราบ เพื่อส่งให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพดำเนินการต่อไป

๔.๒ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนโดยการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์

- (๔.๒.๑) สำนักงานธนารักษ์พื้นที่สำรวจรังวัดและตรวจสอบที่ราชพัสดุแปลงที่มีการบุกรุก พร้อมรายละเอียดผู้บุกรุก ส่งให้กรมธนารักษ์เพื่อพิจารณาคัดเลือกแปลง เสนอคณะกรรมการจัดหาที่ดินพิจารณากำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมาย
- (๔.๒.๒) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินให้ความเห็นชอบแล้วส่งให้คณะกรรมการนโยบายที่ดิน จังหวัด (คทช. จังหวัด) พิจารณาดำเนินการ
- (๔.๒.๓) คทช. จังหวัด พิจารณาตรวจสอบขอบเขตพื้นที่ดำเนินการจำนวนผู้บุกรุกและรายละเอียด แล้ว ส่งข้อมูลให้คณะกรรมการจัดหาที่ดินพิจารณา
- (๔.๒.๔) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินส่งมอบพื้นที่เป้าหมายให้คณะกรรมการจัดที่ดิน และ คทช. จังหวัด ดำเนินการ
- (๔.๒.๕) คทช. จังหวัด รับรองสิทธิของผู้บุกรุกที่ราชพัสดุตามสภาพการครอบครองที่ดิน และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ที่จะได้รับการจัดที่ดินส่งให้คณะกรรมการจัดที่ดินพิจารณา
- (๔.๒.๖) ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกตามบัญชีรายชื่อผู้ที่จะได้รับการจัดที่ดินดำเนินการจดทะเบียน จัดตั้งสหกรณ์

(๔.๒.๓) ชุมชนในรูปสหกรณ์ยื่นคำขอเช่าที่ราชพัสดุในลักษณะแปลงรวม

(๔.๒.๔) สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ดำเนินการจัดให้ชุมชนในรูปสหกรณ์เช่าตามกฎหมายที่ราชพัสดุ โดยสหกรณ์จัดสรรพื้นที่ให้แก่สมาชิกเพื่ออยู่อาศัยและประกอบกิจการเกษตรตามจำนวน เนื้อที่ที่ครอบครอง และ คทช. จังหวัด ได้พิจารณาความเหมาะสมแล้ว ในอัตราค่าเช่า เพื่ออยู่อาศัยไม่ต่ำกว่าตารางวาละ ๐.๒๕ บาทต่อเดือน และเพื่อประกอบกิจการเกษตร อัตราค่าเช่าไม่ต่ำกว่าไร่ละ ๒๐๐ บาท ต่อปี

๕. ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัย ด้วยตนเองหรือให้บุคคลในครอบครัวภายในขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินเท่านั้น
- (๒) ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ โอนสิทธิการเช่าให้บุคคลอื่น
- (๓) สามารถตกทอดไปยังทายาทโดยธรรมได้
- (๔) ต้องปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่ราชพัสดุ รวมถึงข้อกำหนดที่ คทช. จะกำหนดขึ้นใหม่ ในภายหลังด้วย
- (๕) ให้ความยินยอมและอำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่จัดที่ดิน
- (๖) หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาเช่าที่ราชพัสดุหรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ไม่ประสงค์จะใช้ที่ดิน ให้ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่ให้แก่สหกรณ์ และแจ้งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่
- (๗) ห้ามบุกรุกขยายพื้นที่อยู่อาศัย/ทำกินเพิ่มเติม
- (๘) ให้ทำการปลูกต้นไม้ในพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินตามความเหมาะสม

๖. ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำและป่าอนุรักษ์ที่สำคัญ
- (๒) ผู้บุกรุกที่ดินราชพัสดุ ซึ่งอยู่ในเงื่อนไขจะได้รับการจัดที่ดินตามกฎหมายที่ราชพัสดุ
- (๓) ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกิน
- (๔) ผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีเพียงเล็กน้อยไม่พอต่อการครองชีพที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป

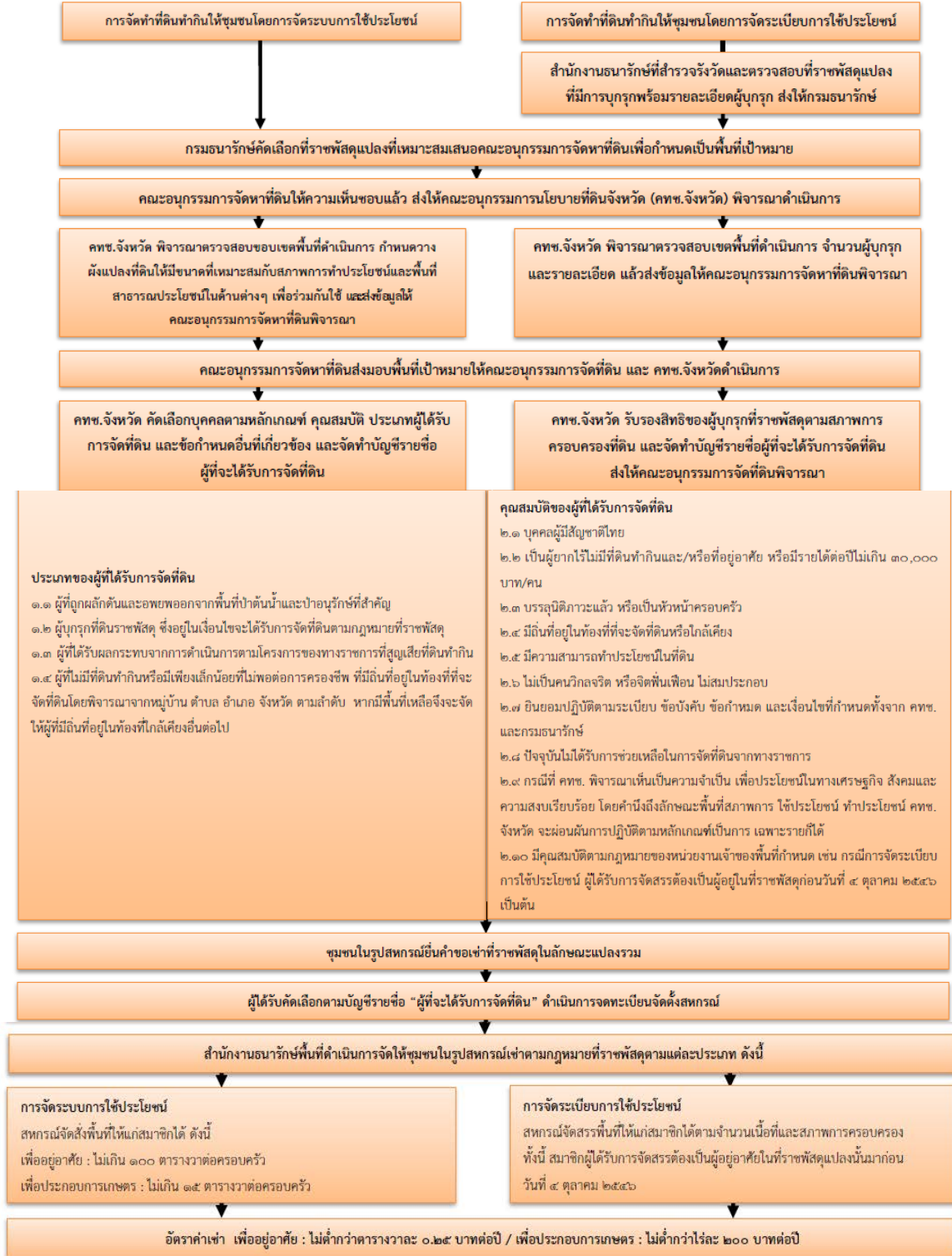

๗. คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) บุคคลผู้มีสัญชาติไทย
- (๒) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินและ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน
- (๓) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- (๔) มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง
- (๕) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดิน
- (๖) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๗) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนดทั้งจาก คทช. และกรมธนารักษ์
- (๘) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินทำกินจากทางราชการ
- (๙) กรณีที่ คทช. พิจารณาเห็นเป็นความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่สภาพการใช้ประโยชน์ทำประโยชน์ คทช. จังหวัด จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้
- (๑๐) มีคุณสมบัติตามกฎหมายของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่กำหนด เช่น กรณีการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ผู้ได้รับการจัดสรรต้องเป็นผู้ที่อยู่ในที่ราชพัสดุก่อนวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๖ เป็นต้น

แนวทางดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ที่ดินราชพัสดุ

- ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน**
- ๑.๑ ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำและป่าอนุรักษ์ที่สำคัญ
  - ๑.๒ ผู้บุกรุกที่ดินราชพัสดุ ซึ่งอยู่ในเงื่อนไขจะได้รับจัดที่ดินตามกฎหมายที่ราชพัสดุ
  - ๑.๓ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกิน
  - ๑.๔ ผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีเพียงเล็กน้อยที่ไม่พอต่อการครองชีพ ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่จะจัดที่ดินโดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้ที่มิถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป
- คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน**
- ๒.๑ บุคคลผู้มีสัญชาติไทย
  - ๒.๒ เป็นผู้อาศัยไม่มีที่ดินทำกินและ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน
  - ๒.๓ บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
  - ๒.๔ มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง
  - ๒.๕ มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดิน
  - ๒.๖ ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
  - ๒.๗ ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนดทั้งจาก คทช. และกรมธนารักษ์
  - ๒.๘ ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินจากทางราชการ
  - ๒.๙ กรณีที่ คทช. พิจารณาเห็นเป็นความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคมและความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่สภาพการ ใช้ประโยชน์ ทำประโยชน์ คทช. จังหวัด จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการ เฉพาะรายก็ได้
  - ๒.๑๐ มีคุณสมบัติตามกฎหมายของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่กำหนด เช่น กรณีการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ ผู้ได้รับการจัดสรรต้องเป็นผู้ที่อยู่ในที่ราชพัสดุก่อนวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ เป็นต้น

ตอบข้อหาเรือของ คทช. จังหวัด

จังหวัดพิษณุโลก

ประเด็นหารือ

กรณีบุคคลผู้ครอบครองที่ดินรายเดิม ชื่อตรง-แปลงตรง และผู้ครอบครองชื่อไม่ตรง (ทายาท-แปลงตรง) ที่มีที่ดินแปลงอื่น บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ขาดคุณสมบัติที่จะได้รับการจัดที่ดินตามข้อ (๒) ซึ่งกำหนดไว้ว่าต้องเป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน หรือไม่

ตอบข้อหารือ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ รับทราบ กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

๒. ประเภทของผู้ได้รับการจัดที่ดิน

(๑) ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่แล้ว เป็นไปตามผลการตรวจสอบข้อมูลรูปแปลงที่ดิน และข้อมูลของรายชื่อราษฎรผู้ครอบครองโดย คทช. จังหวัด สำหรับผลการตรวจสอบของ คทช. จังหวัด ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ สามารถจำแนกประเภทผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ตามลักษณะการครอบครองได้ดังนี้

- ผู้ครอบครองรายเดิมชื่อตรง/แปลงตรง ให้เข้าร่วมโครงการ
- ผู้ครอบครองชื่อไม่ตรง (ทายาทผู้ครอบครองรายเดิม/แปลงตรง) ให้เข้าร่วมโครงการ ดังนั้น จึงไม่ต้องตรวจสอบคุณสมบัติแต่อย่างใด

เชิงสรุปราย

ประเด็นหารือ

เห็นว่า “ทายาท” ของผู้ครอบครองรายเดิม เป็นผู้มีสิทธิได้รับการจัดที่ดินจะต้องเป็น “ทายาท” ตามมาตรา ๑๖๒๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยสามารถเข้ารับการจัดที่ดินได้ในขณะที่ผู้ครอบครองเดิมยังมีชีวิตอยู่และเสียชีวิตไปแล้ว

๑. กรณีผู้ครอบครองเดิมยังมีชีวิตอยู่ “ทายาท” ให้พิจารณาเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐโดยไม่ต้องจัดลำดับชั้นของทายาทตาม มาตรา ๑๖๒๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยให้เป็นไปตามความประสงค์ของผู้ครอบครองรายเดิม

๒. กรณีผู้ครอบครองรายเดิมเสียชีวิต “ทายาท” ให้พิจารณาเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นไปตามลำดับชั้นตามมาตรา ๑๖๒๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทายาทของผู้ครอบครองรายเดิม

(๑) กรณี ผู้ครอบครองรายเดิมยังมี ชีวิต อยู่ ให้ เป็น ไปตามความ ประสงค์ ของผู้ ครอบครองรายเดิม

(๒) กรณีผู้ครอบครองรายเดิมเสียชีวิต

(๒.๑) หากผู้ครอบครองรายเดิมได้แจ้งความประสงค์ไว้ ให้เป็นไปตามความประสงค์ของผู้ครอบครองรายเดิม

(๒.๒) หากผู้ครอบครองรายเดิมไม่ได้แจ้งความประสงค์ไว้ ให้พิจารณาตามมาตรา ๑๖๒๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พัสดุ

ประเด็นหารือ

กรณีผู้ครอบครองรายเดิม ชื่อตรง/แปลงตรง และผู้ครอบครองชื่อไม่ตรง (ทายาทผู้ครอบครองรายเดิม/แปลงตรง) แต่หากผู้ครอบครองทั้ง ๒ กรณีดังกล่าว มีอาชีพเป็นข้าราชการ จะมีคุณสมบัติขัดต่อหลักเกณฑ์ในการจัดให้เข้าร่วมโครงการหรือไม่

ตอบข้อหารือ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ รับทราบ กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

๒. ประเภทของผู้ได้รับการจัดที่ดิน

(๑) ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่แล้ว เป็นไปตามผลการตรวจสอบข้อมูลรูปแปลงที่ดิน และข้อมูลของรายชื่อราษฎรผู้ครอบครองโดย คทช. จังหวัด สำหรับผลการตรวจสอบของ คทช. จังหวัด ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติสามารถจำแนกประเภทผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ตามลักษณะการครอบครองได้ดังนี้

- ผู้ครอบครองรายเดิม ชื่อตรง/แปลงตรง ให้เข้าร่วมโครงการ
- ผู้ครอบครองชื่อไม่ตรง (ทายาทผู้ครอบครองรายเดิม/แปลงตรง) ให้เข้าร่วมโครงการ ดังนั้น จึงไม่ต้อง

ตรวจสอบคุณสมบัติแต่อย่างใด

ยโสธร

ประเด็นหารือ

๑. ประเภทของผู้ได้รับการจัดที่ดิน ข้อ (๑) กรณีผู้ครอบครองชื่อตรง/แปลงตรง ให้เข้าร่วมโครงการฯ และข้อ (๒) กรณีผู้ครอบครองชื่อไม่ตรง (ทายาทผู้ครอบครองรายเดิม)/แปลงตรง ให้เข้าร่วมโครงการฯ นั้น

(๑) ผู้ครอบครองทั้งสองประเภทสามารถให้เข้าร่วมโครงการฯ ได้โดยไม่ต้องพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินตามที่กำหนดในข้อ ๓ ของกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ หรือไม่ อย่างไร

ตอบข้อหารือ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ รับทราบ กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

๒. ประเภทของผู้ได้รับการจัดที่ดิน

(๑) ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่แล้ว เป็นไปตามผลการตรวจสอบข้อมูลรูปแปลงที่ดิน และข้อมูลของรายชื่อราษฎรผู้ครอบครองโดย คทช. จังหวัด สำหรับผลการตรวจสอบของ คทช. จังหวัด ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติสามารถจำแนกประเภทผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินตามลักษณะการครอบครองได้ดังนี้

- ผู้ครอบครองรายเดิมชื่อตรง/แปลงตรง ให้เข้าร่วมโครงการ
- ผู้ครอบครองชื่อไม่ตรง (ทายาทผู้ครอบครองรายเดิม/แปลงตรง) ให้เข้าร่วมโครงการ ดังนั้น จึงไม่ต้องตรวจสอบคุณสมบัติแต่อย่างใด

ประเด็นหารือ

(๒) หากเป็นผู้มีที่ดินทำกินของตนอยู่แล้วได้แก่ โฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ เมื่อรวมกับที่ดินที่จะได้รับการจัดตามนโยบายรัฐบาลครั้งนี้ เนื้อที่ไม่เกิน ๒๐ ไร่ สามารถให้เข้าร่วมโครงการฯ ได้โดยไม่ต้องพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินตามที่กำหนดในข้อ ๓ ของกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ หรือไม่ อย่างไร

(๓) หากเป็นผู้ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินจากทางราชการ เช่น ส.ป.ก.๔-๐๑ ให้เข้าร่วมได้โดยไม่ต้องพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินตามที่กำหนดในข้อ ๓ ของกระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ หรือไม่ อย่างไร

ตอบข้อหารือ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ รับทราบ กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

๑. หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์เป็นการนำที่ดินของรัฐที่มีผู้ใช้ประโยชน์มาจัดระเบียบการใช้ประโยชน์

(๓) จัดที่ดินทำกินให้แก่ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้วตามที่ครอบครองอยู่จริง แต่ไม่เกิน ๒๐ ไร่...

ดังนั้น จะพิจารณาเฉพาะการครอบครองในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เท่าที่ครอบครองแต่ไม่เกิน ๒๐ ไร่ และหากเป็นผู้ที่มีชื่อตรง/แปลงตรง ตามที่กรมป่าไม้สำรวจไว้แล้ว ก็ไม่ต้องพิจารณาคุณสมบัติ

ประเด็นหารือ

๒. คุณสมบัติของผู้ได้รับการจัดที่ดินตามข้อ ๓ (๓) กำหนดว่าต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทยนั้น กรณีหากเป็นพื้นที่ที่จะจัดให้ชุมชนใช้ประโยชน์ร่วมกันโดยมีผู้ปกครองท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลนั้น สามารถขออนุญาตใช้ประโยชน์ในนามคณะกรรมการหมู่บ้านหรือนิติบุคคลได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบข้อหารือ

พื้นที่ดังกล่าว จังหวัดได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในลักษณะแปลงรวมเพื่อดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลไปแล้ว ซึ่งการจัดที่ดินให้ประชาชนและการบริหารที่ดินดังกล่าว ดำเนินการโดย คทช. จังหวัด ดังนั้น กรณีพื้นที่ส่วนกลางที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน คทช. จังหวัด จะต้องพิจารณาอบหมายให้มีผู้ดูแลพื้นที่ เช่น คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นต้น

ชัยภูมิ

ประเด็นหารือ

- นางสาวสุดใจ ภูศรี มีชื่อเป็นผู้ครอบครองที่ดิน จำนวน ๓ แปลง เนื้อที่ รวม ๑ - ๒ - ๖๗.๒๗ ไร่ ได้ที่ดินมาโดยการซื้อจากผู้ครอบครองที่ดินเดิมตามบัญชีสำรวจของกรมป่าไม้

- นายหนูปี สวนจันทร์ มีชื่อเป็นผู้ครอบครองที่ดินจำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๗ - ๒ - ๔๑.๗๘ ไร่ ได้ที่ดินมาโดยการซื้อจากนายเต็ด พบลาภ ผู้ครอบครองที่ดินเดิมตามบัญชีสำรวจของกรมป่าไม้

บุคคลทั้งสองราย คทช. จังหวัด ได้ตรวจสอบคุณสมบัติแล้วปรากฏว่า มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่ คทช. กำหนด กรณีดังกล่าว คทช. จังหวัดชัยภูมิ สามารถพิจารณาเห็นชอบให้ราษฎรทั้งสองรายเข้าทำประโยชน์ที่ดินตามนโยบายของ คทช. ได้หรือไม่ ประการใด

ตอบข้อหารือ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ รับทราบ กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

๒. ประเภทของผู้ได้รับการจัดที่ดิน

(๑) ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่แล้ว เป็นไปตามผลการตรวจสอบข้อมูลรูปแบบแปลงที่ดิน และข้อมูลของรายชื่อราษฎรผู้ครอบครองโดย คทช. จังหวัด สำหรับผลการตรวจสอบของ คทช. จังหวัด ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติสามารถจำแนกประเภทผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ตามลักษณะการครอบครองได้ดังนี้

- ผู้ครอบครองรายใหม่/มีการเปลี่ยนมือ ให้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ครอบครอง

กรณีผ่าน : เข้าร่วมโครงการแบบมีเงื่อนไข...

ดังนั้น หากตรวจสอบแล้วมีคุณสมบัติครบถ้วนถูกต้องก็ให้เข้าร่วมโครงการได้แบบมีเงื่อนไขตามที่ คทช. กำหนด คือ จะต้องปลูกไม้ป่ายืนต้น ไม่น้อยกว่า ๔๐ ต้น/ไร่

นครราชสีมา

ประเด็นหารือ

๑. กรณีผู้ครอบครองที่ดินเดิมเป็นรายเดิม หรือทายาทครอบครอง ตรงแปลงแต่เนื้อที่ที่ครอบครองเกิน ๒๐ ไร่ ควรให้ความเห็นชอบหรือไม่ อย่างไร

ตอบข้อหารือ

ให้ความเห็นชอบได้เพียงไม่เกิน ๒๐ ไร่ ตามหลักเกณฑ์ แต่ทั้งนี้ สำหรับส่วนเกินสามารถแบ่งแปลงให้ทายาทรายอื่น ๆ ได้

ประเด็นหารือ

๒. กรณีผู้ครอบครองที่ดินเป็นรายใหม่ ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติแล้ว และครอบครองที่ดินเนื้อที่ไม่เกิน ๒๐ ไร่ คทช. จังหวัดนครราชสีมา มีอำนาจให้ความเห็นชอบเข้าทำประโยชน์ตามกระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนของ คทช. ได้หรือไม่ มีเงื่อนไขอย่างไร

ตอบข้อหารือ

ให้ความเห็นชอบได้เท่าที่ครอบครองอยู่จริงไม่เกิน ๒๐ ไร่ ตามหลักเกณฑ์และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข

ประเด็นหารือ

๓. กรณีเป็นผู้ครอบครองรายใหม่ ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติแล้ว แต่ครอบครองที่ดินเนื้อที่เกิน ๒๐ ไร่ คทช. จังหวัดนครราชสีมา มีอำนาจให้ความเห็นชอบให้เข้าทำประโยชน์ตามกระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนของ คทช. ไม่เกิน ๒๐ ไร่ ได้หรือไม่ หรือมีเงื่อนไขอย่างไร

ตอบข้อหารือ

ให้ความเห็นชอบจัดที่ดินได้เพียง ๒๐ ไร่ ตามหลักเกณฑ์ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข

ประเด็นหารือ

คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการนำที่ดินที่เป็นแปลงว่างที่เหลือจากการจัดที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และถูกริบเข้ากองกลางแล้ว มาจัดให้แก่ราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการถูกผลักดันออกจากเขตป่าอนุรักษ์กลุ่มดังกล่าวได้หรือไม่ เพียงใด หากมีอำนาจหน้าที่จะมีแนวทางการจัดในรูปแบบใด และจะจัดให้ราษฎรกลุ่มใด รายละเอียดจำนวนเท่าใด

ตอบข้อหารือ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รับทราบ กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์) ซึ่งเป็นการนำที่ดินที่ไม่มีราษฎรแจ้งการครอบครอง (แปลงว่าง) มาดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเป็นกรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์ ซึ่งคณะอนุกรรมการจัดที่ดินได้เสนอกระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์) ให้ คทช. พิจารณา และ คทช. เห็นชอบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์)

ดังนั้น หากมีพื้นที่เหลือจากการดำเนินการจัดระเบียบแล้ว คทช. จังหวัดประสงค์จะดำเนินการแก้ไขปัญหาแก่ราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการถูกผลักดันออกจากเขตป่าอนุรักษ์ดังกล่าว ก็สามารถดำเนินการได้โดยนำการจัดระบบการใช้ประโยชน์มาดำเนินการในคราวเดียวกัน

ประเด็นหารือ

กรณีจัดทำสมุดประจำตัวผู้ได้รับการคัดเลือกให้ทำกินในชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวมในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อให้ผู้ครอบครองที่ดินได้มีสมุดประจำตัวผู้ครอบครองที่ดินได้ยึดถือแสดงไว้เป็นหลักฐาน จึงขอสอบถามความชัดเจนว่าจะมีการจัดทำสมุดประจำตัวผู้ได้รับการคัดเลือกให้ทำกินในชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวมในพื้นที่ที่ดินของรัฐประเภทอื่น เช่น ที่ดินนิคม ที่ราชพัสดุ ป่าไม้ถาวร ป่าชายเลน ที่สาธารณประโยชน์ ที่ดินปฏิรูปที่ดิน หรือไม่ อย่างไร

ตอบข้อหารือ

กรมที่ดินได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการจัดทำสมุดประจำตัวผู้ได้รับการคัดเลือกให้ทำกินในชุมชนตามนโยบายรัฐบาลเป็นการดำเนินการตามในมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ ซึ่งกำหนดให้กระทรวงมหาดไทยและกรมป่าไม้หารือร่วมกันเพื่อกำหนดรูปแบบหนังสืออนุญาตให้ราษฎรเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ โดยจัดทำในรูปแบบของสมุดประจำตัวผู้ได้รับการคัดเลือกให้ทำกินในชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวมพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติสำหรับเป็นหลักฐานการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งไม่สามารถใช้เป็นเอกสารหลักฐานในการซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า หรือจำหน่ายจ่ายโอนได้ โดยการจัดทำสมุดประจำตัวผู้ได้รับการคัดเลือกให้ทำกินในชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวมในพื้นที่ที่ดินของรัฐประเภทอื่น ได้แก่ ที่ดินนิคม ที่ราชพัสดุ ป่าไม้ถาวร ป่าชายเลน ที่สาธารณประโยชน์และที่ดินปฏิรูปที่ดินอยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการของคณะทำงานกลั่นกรองหลักเกณฑ์ระเบียบกฎหมายในการจัดที่ดิน และหน่วยงานเจ้าของพื้นที่

กำแพงเพชร

ประเด็นหารือ

คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ตามข้อ ๓ ของกระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่กำหนดว่า “(๙) กรณีที่คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาเห็นเป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่สภาพการใช้ประโยชน์ ทำประโยชน์ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) จะผ่อนผันเป็นการเฉพาะรายก็ได้” นั้น การผ่อนผันเฉพาะรายดังกล่าวเป็นการผ่อนผันเฉพาะหลักเกณฑ์ หรือ ผ่อนผันทั้งหลักเกณฑ์และคุณสมบัติ ของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

ตอบข้อหารือ

ข้อ ๓ คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ตามกระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ ที่กำหนดไว้ใน (๙) เป็นการผ่อนผันเฉพาะคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

ร้อยเอ็ด

ประเด็นหารือ

๑. ประเภทของผู้ได้รับการจัดที่ดิน กรณีผู้ครอบครอง รายเดิมชื่อตรง/แปลงตรงให้เข้าร่วมโครงการฯ และผู้ครอบครองชื่อไม่ตรง (ทายาทผู้ครอบครองรายเดิม)/แปลงตรง ให้เข้าร่วมโครงการฯ นั้น สามารถเข้าร่วมโครงการฯ ดังกล่าวได้โดยไม่ต้องตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินถูกต้องหรือไม่ อย่างไร
๒. คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน กรณี ข้อ (๘) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดิน จากทางราชการ นั้น หากปรากฏว่าผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. หรือหน่วยงานของราชการอื่น ๆ ไปแล้ว จะสามารถเข้าร่วมโครงการจัดที่ดินทำกิน (คทช.) ดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบข้อหารือ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ รับทราบ กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

๒. ประเภทของผู้ได้รับการจัดที่ดิน

(๑) ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่แล้ว เป็นไปตามผลการตรวจสอบข้อมูลรูปแปลงที่ดิน และข้อมูลของรายชื่อราษฎรผู้ครอบครองโดย คทช. จังหวัด สำหรับผลการตรวจสอบของ คทช. จังหวัด ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติสามารถจำแนกประเภทผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินตามลักษณะการครอบครองได้ดังนี้

- ผู้ครอบครองรายเดิมชื่อตรง/แปลงตรง ให้เข้าร่วมโครงการ
- ผู้ครอบครองชื่อไม่ตรง (ทายาทผู้ครอบครองรายเดิม/แปลงตรง) ให้เข้าร่วมโครงการ ดังนั้น จึงไม่ต้อง

ตรวจสอบคุณสมบัติแต่อย่างใด

ประเด็นหารือ

๓. กรณีผู้ครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่จะได้รับการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล ไม่มาแสดงตัวเพื่อรับการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามโครงการฯ ดังกล่าวมีแนวทางปฏิบัติ หรือกระบวนการที่จะให้ คทช. จังหวัด ดำเนินการอย่างไร

ตอบข้อหารือ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ รับทราบ กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

๒. ประเภทของผู้ได้รับการจัดที่ดิน (๑) .....

- ไม่ปรากฏชื่อผู้ครอบครอง มีการใช้ที่ดินแต่ไม่พบตัว ให้ คทช. จังหวัดตรวจสอบเพิ่มเติม ผลการตรวจสอบเป็นคนเดิม เข้าสู่ประเภทผู้ครอบครองรายเดิม/ทายาท กรณีเป็นคนใหม่ เข้าสู่ประเภทผู้ครอบครองรายใหม่/มีการเปลี่ยนมือ

ดังนั้น กรณีมีการใช้ที่ดินแต่ไม่มาแสดงตัว ให้ คทช. จังหวัด ปิดประกาศให้ผู้ใช้ที่ดินมาแสดงตัว ภายในระยะเวลา ๙๐ วัน นับจากวันปิดประกาศ สำหรับกรณีมีรายชื่อแต่ไม่มาแสดงตัวให้มีหนังสือแจ้ง อีกทางหนึ่งด้วย หากไม่มาแสดงตัวภายในระยะเวลาที่กำหนด ที่ดินเข้ากองกลาง

บุรีรัมย์

ประเด็นหารือ

สหกรณ์ฯ ขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ คทช. จังหวัด มีมติให้กันออกเป็นพื้นที่ส่วนกลาง สำหรับประชาชน ใช้ประโยชน์ร่วมกันเพื่อสร้างสำนักงานและสิ่งก่อสร้างอุปกรณ์การตลาดในการรวบรวมและแปรรูปผลผลิตของสมาชิกและเกษตรกร

- กรณีสหกรณ์ฯ ขอใช้พื้นที่ดังกล่าว คทช. จังหวัด จะสามารถพิจารณาอนุมัติพื้นที่เพื่อให้สหกรณ์ฯ ได้ใช้ประโยชน์ในกิจกรรมดังกล่าวได้หรือไม่ โดยอนุญาตรวมกับแปลงพื้นที่เกษตรและที่อาศัยที่จะจัดให้แก่ราษฎรในคราวเดียวกัน

- กรณีที่ดินที่สหกรณ์ฯ แจ้งความประสงค์ขอใช้ที่ดิน มีจำนวนเนื้อที่ประมาณ ๑๘ ไร่ ๑ งาน ๗๐ ตารางวา สามารถอนุญาตได้ทั้งหมดหรือไม่ เนื่องจาก ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้อนุญาตให้ครอบครัวละไม่เกิน ๑๕ ไร่

- กรณีดังกล่าวสหกรณ์ฯ สามารถขอยกเว้นการจัดเก็บค่าใช้ที่ดิน (ในส่วนที่เป็นพื้นที่ตั้งที่ทำการสหกรณ์ฯ) ดังกล่าวได้หรือไม่

ตอบข้อหารือ

๑. กรณีดังกล่าวหากที่ดินที่จะก่อสร้างสำนักงานและสิ่งก่อสร้างอุปกรณ์ฯ อยู่ในโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์ที่มีการบุกรุก เพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาชนบท จะอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ คทช. จังหวัด ตามหลักเกณฑ์การจัดระเบียบที่ดินสาธารณประโยชน์ที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) กำหนด แต่หากพื้นที่ดังกล่าวอยู่นอกโครงการฯ จึงจะต้องดำเนินการขอใช้และขออนุญาตตามประมวลกฎหมายที่ดินโดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. กรณีการขอใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ ๑๘ ไร่ ๑ งาน ๗๐ ตารางวา ซึ่งเกินกว่าที่กำหนดอนุญาตให้ครอบครัวละไม่เกิน ๑๕ ไร่ ตามมติของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ นั้น

กรณีดังกล่าวเป็นพื้นที่ส่วนกลาง ซึ่งเป็นที่ตั้งสำนักงานและสิ่งก่อสร้างอุปกรณ์ฯ จึงอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาเพื่ออนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ และ คทช. จังหวัด ที่จะพิจารณาโดยคำนึงถึงเหตุผลความจำเป็นที่จะจัดพื้นที่ให้เกินกว่า ๑๕ ไร่ ได้หรือไม่

๓. กรณีสหกรณ์ฯ ขอใช้พื้นที่โดยขอยกเว้นการจัดเก็บค่าใช้ที่ดิน นั้น ตามนัยข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๙/ว ๙๖๕ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๑ กำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องเสียค่าตอบแทนโดยอนุโลมตามนัยมาตรา ๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ตามวิธีการและอัตราที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติจังหวัด แต่ไม่เกินอัตราตามบัญชี

ท้ายประมวลกฎหมายที่ดิน ข้อบัญญัตินั้นต้องออกภายในขอบเขตของกฎหมายแม่บท (มาตรา ๙/๑) โดยไม่สามารถที่จะออกข้อบัญญัติที่มีความขัดหรือแย้งหรือเกินกว่ากฎหมายแม่บท เช่น การยกเว้นค่าตอบแทนให้แก่ผู้รับอนุญาตรายหนึ่งรายใด หรือประเภทใดได้

เชียงราย

ประเด็นหารือ

กรณีผู้ซึ่งได้รับสมุดประจำตัวผู้ได้รับการคัดเลือกให้ทำกินในชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวมในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเสียชีวิต และคู่สมรสโดยชอบด้วยกฎหมายในฐานะทายาทมีความประสงค์ให้เปลี่ยนชื่อในสมุดประจำตัวดังกล่าวจากเดิมเป็นชื่อของผู้ตายเป็นคู่สมรสโดยชอบด้วยกฎหมายในฐานะทายาท ซึ่งครอบครัวที่ติดต่อจากผู้ตายเพื่อให้มีสิทธิในการเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ของกองทุนสวนยาง ซึ่งกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะได้เข้าร่วมโครงการกองทุนสวนยางไว้ว่า ต้องเป็นผู้มีชื่อในสมุดประจำตัวผู้ได้รับการคัดเลือกให้ทำกินในชุมชน (คทช.) เท่านั้น จะต้องมีความเป็นไปได้

ตอบข้อหารือ

กรมที่ดินได้พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีการเปลี่ยนชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกให้ทำกินในชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) ซึ่งเสียชีวิตภายหลังจากที่ คทช. จังหวัด มีมติให้ดำเนินการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ในสมุดประจำตัวผู้ได้รับการคัดเลือกให้ทำกินในชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวมพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเป็นการตกทอดแก่ทายาทโดยธรรม สามารถดำเนินการได้ซึ่งจะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กำหนดไว้ในกระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ และเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ โดยให้คณะกรรมการจัดที่ดินที่ คทช. จังหวัด แต่งตั้งทำการตรวจสอบบุคคลตามคุณสมบัติ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน และเงื่อนไขในการเข้าร่วมโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนที่กำหนดตามกระบวนการ แล้วเสนอให้ คทช. จังหวัด อนุมัติ จากนั้นรายงานผลให้คณะกรรมการจัดที่ดินเพื่อรายงาน คทช. ทราบต่อไป

รายงานการประชุม คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๑ ศาลาว่าการกระทรวงมหาดไทย		
ผู้มาประชุม		
๑. พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	ประธานอนุกรรมการ
๒. นายประยูร รัตนเสนีย์	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	รองประธานอนุกรรมการ
๓. พลตรี พุดปีระสิทธิ์ จิระมะกร	ผู้อำนวยการสำนักโยธาธิการ สำนักงานสนับสนุนสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม แทนปลัดกระทรวงกลาโหม	อนุกรรมการ
๔. นายพุดพิงศ์ สุรพุกษ์	รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๕. นายปรมินทร์ วงศ์สุวรรณ	ผู้อำนวยการสำนักฟื้นฟูและพัฒนา พื้นที่อนุรักษ์ แทนอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
๖. นายจงคล้าย วรพงศธร	รองอธิบดีกรมป่าไม้ แทนอธิบดีกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๗. นายศักดิ์ดา วิเชียรศิลป์	รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แทนอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	อนุกรรมการ
๘. นายภาณุวัฒน์ ณ นครพนม	ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบสนับสนุน การสหกรณ์ แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
๙. นางสาวณมล ชมแสง	ผู้เชี่ยวชาญด้านสำรวจและทำแผนที่ภาพถ่าย แทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
๑๐. นางสมพร ทองทั่ว	ผู้อำนวยการสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน แทนเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
๑๑. นางศุภรศิริ บุญญเศรษฐ์	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาธุรกิจและ ศักยภาพที่ราชพัสดุ แทนอธิบดีกรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
๑๒. นายสมพล วาณิชย์จรรยา	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ แทนอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
๑๓. นายโอฬาร ศักดิ์โรจน์กุล	รองอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง แทนอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
๑๔. ร้อยตำรวจโท อาทิตย์ บุญญะโสภิต	อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
๑๕. นายประทีป เจริญพร	ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
		/๑๖. นายประทีป...

-๒-

๑๖. นายประทีป กิริติเรขา	อธิบดีกรมที่ดิน	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๗. นายธัญญวัฒน์ ชาญพินิจ	ผู้อำนวยการสำนักจัดการที่ดินของรัฐ กรมที่ดิน	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๘. นางจุไรรัตน์ สุขสวัสดิ์	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการที่ดิน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้ไม่มาประชุม		
๑. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์		อนุกรรมการ
๒. นายสถิตย์พงษ์ สุขุเกียรติ	ผู้ทรงคุณวุฒิ	อนุกรรมการ
ผู้เข้าร่วมประชุม		
๑. <u>กระทรวงมหาดไทย</u>		
- นางสาวแกมแก้ว คงเชื่อนาค	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	
๒. <u>กรมการปกครอง</u>		
(๑) นายธรรมบุญ แก้วคำ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการปกครองท้องที่	
(๒) นายวุฒิชัย ยามโคกสูง	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ	
๓. <u>กรมป่าไม้</u>		
(๑) นายธีรยุทธ สมคน	ผู้อำนวยการสำนักจัดการที่ดินป่าไม้	
(๒) นางสาวอรพรรณ ปัญญาพรวิทยา	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ	
(๓) นางวรรณพร อ่ำซ่า	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ	
(๔) นายอธิพงษ์ ก่อผล	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ	
(๕) นายวีรพล ม่วงคราม	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ	
๔. <u>กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช</u>		
- นางสาวกรรณก ทองขาว	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	
๕. <u>สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม</u>		
(๑) นายศรัณย์วิทย์ เกษศรี	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ	
(๒) นายภวัต ชื่นนอก	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ	
๖. <u>กรมธนารักษ์</u>		
- นางสาวพัฒนพิณกัญจน์ สกุณตะมาสิก	ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานระบบงานที่ราชพัสดุ	
๗. <u>กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</u>		
(๑) นางดาวรุ่ง ใจจริง	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ	
(๒) นายพงศ์วุฒม์ แสงสุรินทร์	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ	
๘. <u>กรมโยธาธิการและผังเมือง</u>		
- นายอรรถรัฐ ชุนวิทยา	วิศวกรโยธาชำนาญการ	

/๙. กรมพัฒนา...

-๔-

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

- ผลการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

ฝ่ายเลขานุการ : รายงานผลการจัดที่ดิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการจัดที่ดินได้ดำเนินการจัดคนเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่แล้วจำนวน ๑๓๖ พื้นที่ ๕๓ จังหวัด สามารถจัดคนเข้าทำประโยชน์ได้ ๓๕,๐๔๖ ราย ๔๕,๑๗๖ แปลง เนื้อที่ ๒๔๓,๒๕๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๐ แยกเป็น

๑. พื้นที่ดำเนินการ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘

คณะอนุกรรมการจัดที่ดินได้รับมอบพื้นที่ รวม ๒ ครั้ง ดำเนินการใน ๑๘ พื้นที่ ๑๕ จังหวัด สามารถจัดคนเข้าทำประโยชน์ได้ ๑๐,๙๔๑ ราย ๑๔,๑๕๔ แปลง เนื้อที่ ๘๒,๑๘๕ ไร่

๒. พื้นที่ดำเนินการ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙

คณะอนุกรรมการจัดที่ดินได้รับมอบพื้นที่ รวม ๘ ครั้ง ดำเนินการใน ๘๐ พื้นที่ ๔๔ จังหวัด สามารถจัดคนเข้าทำประโยชน์ได้ ๒๐,๒๐๒ ราย ๒๕,๙๐๒ แปลง เนื้อที่ ๑๔๑,๒๓๓ ไร่

๓. พื้นที่ดำเนินการ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะอนุกรรมการจัดที่ดินได้รับมอบพื้นที่ รวม ๒ ครั้ง ดำเนินการใน ๓๘ พื้นที่ ๑๓ จังหวัด สามารถจัดคนเข้าทำประโยชน์ได้ ๓,๙๐๓ ราย ๕,๑๒๐ แปลง เนื้อที่ ๑๙,๘๓๔ ไร่

จากการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อราษฎรที่ต้องถูกอพยพออกจากพื้นที่อุทยานแห่งชาติ จำนวน ๖๘,๕๗๗ ราย สามารถจัดให้แก่ราษฎรผู้ถูกผลักดันและต้องอพยพออกจากพื้นที่ป่าได้ จำนวน ๒๗๒ ราย ๓๕๗ แปลง คงเหลือพื้นที่ที่ยังไม่มีผลการจัดที่ดิน รวม ๗ พื้นที่ ๔ จังหวัด คือจังหวัดกระบี่ ชุมพร สุราษฎร์ธานีและจังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นปัญหาการดำเนินการในพื้นที่ สำหรับพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติของจังหวัดสุราษฎร์ธานีอยู่ระหว่างรอกกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์) ซึ่งได้เสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาในวันนี้

มติที่ประชุม : รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีในคราวประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ฝ่ายเลขานุการ : รายงานว่า คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส (คทช.) ๑๐๐๒.๔/๔๒๑๒ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ แจ้งว่า ในการประชุม คทช. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ มีมติให้ฝ่ายเลขานุการ คทช. และคณะอนุกรรมการ ภายใต้ คทช. พิจารณา ดำเนินการตามข้อสั่งการของประธาน คทช. ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน นายกรัฐมนตรี ประธาน คทช. ได้สั่งการให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดินพิจารณาเกณฑ์หรือการใช้ดุลยพินิจในการคัดเลือกราษฎร ลงในพื้นที่ จะต้องกำหนดกรอบการพิจารณาให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดการใช้ดุลยพินิจในการคัดเลือกราษฎรละแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการได้มอบหมายให้คณะทำงานด้านบูรณาการการจัดที่ดิน และกฎหมาย ภายใต้คณะอนุกรรมการจัดที่ดินพิจารณา โดยพิจารณาแยกประเด็นตามข้อสั่งการออกเป็น ๒ ประเด็น ดังนี้

/ประเด็นที่ ๑ ...

-๕-

ประเด็นที่ ๑ กรณีให้คณะกรรมการจัดที่ดินพิจารณาเกณฑ์ในการคัดเลือกคน คณะทำงานฯ ได้รวบรวมเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกราษฎร ที่คณะกรรมการจัดที่ดินได้พิจารณากำหนดไว้ในกระบวนการจัดที่ดินของแต่ละประเภท ซึ่งในแต่ละกระบวนการจะประกอบด้วย หลักเกณฑ์/ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัด/คุณสมบัติ/แนวทางการดำเนินการ/ข้อกำหนด และได้เสนอให้ คทช. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วทั้ง ๕ กระบวนการ ๕ พื้นที่ ได้แก่ กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีมีผู้ครอบครอง) พื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่ปฏิรูปที่ดินพื้นที่ที่ราชพัสดุ และพื้นที่ที่สาธารณประโยชน์

ประเด็นที่ ๒ กรณีการใช้ดุลยพินิจในการคัดเลือกราษฎรลงในพื้นที่ จะต้องกำหนดกรอบการพิจารณาให้ชัดเจน

กรณีนี้ คณะทำงานฯ ได้รวบรวมจากข้อหาหรือ/ปัญหาอุปสรรคในพื้นที่ ซึ่งประเด็นหรือส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติงานในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และได้มีการพิจารณาร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปสาระสำคัญได้ ๘ กรณีด้วยกัน คือ

๑. กรณีผู้ครอบครองรายเดิมและทายาท ต้องมีการตรวจสอบคุณสมบัติอีกหรือไม่ เช่น มีอาชีพรับราชการ เป็นผู้ยากไร้ ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีที่ดินอยู่ก่อนแล้วแต่เกินกำหนด มีรายได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาทต่อปี เป็นต้น

คำตอบ : ผู้ครอบครองรายเดิมและทายาทให้เข้าร่วมโครงการ โดยไม่ต้องตรวจสอบคุณสมบัติ ซึ่งเป็นไปตามกระบวนการฯ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ข้อ ๒ (๑)

๒. คำนิยาม “ทายาท” หมายถึงใครบ้าง

คำตอบ : ๑. กรณีผู้ครอบครองรายเดิมยังมีชีวิต ให้เป็นไปตามความประสงค์ของผู้ครอบครอง

๒. กรณีผู้ครอบครองเดิมเสียชีวิต

- ผู้ครอบครองแจ้งความประสงค์ไว้ให้เป็นไปตามความประสงค์
- ถ้าไม่ได้แจ้งความประสงค์ไว้ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่ง

และพาณิชย์ มาตรา ๑๖๒๔

๓. การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จะขออนุญาตในนามของคณะกรรมการหมู่บ้านหรือนิติบุคคลได้หรือไม่

คำตอบ : พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ กำหนดให้จังหวัดยื่นขออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในลักษณะแปลงรวม การจัดที่ดินและการบริหารจัดการในพื้นที่สามารถดำเนินการ โดย คทช. จังหวัด

๔. ผู้ครอบครองรายใหม่ แต่มีคุณสมบัติครบถ้วน คทช.จังหวัด สามารถจัดให้เข้าทำประโยชน์ได้หรือไม่

คำตอบ : สำหรับผู้ครอบครองรายใหม่ หากมีคุณสมบัติครบถ้วนให้เข้าร่วมโครงการได้ แบบมีเงื่อนไข คือ ให้ปลูกต้นไม้ ไม่น้อยกว่า ๔๐ ต้น/ไร่

๕. ผู้ครอบครองรายเดิม/ทายาท ครอบครองเนื้อที่เกิน ๒๐ ไร่ ควรให้ความเห็นชอบเท่าไร

คำตอบ : กรณีครอบครองที่ดินเกิน ๒๐ ไร่ เห็นชอบได้เพียง ๒๐ ไร่ ส่วนเกินสามารถแบ่งแปลงให้ทายาทได้

/๖. ผู้ครอบครอง...

-๖-

๖. ผู้ครอบครองรายใหม่/ผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติ ครอบครองเนื้อที่เกิน ๒๐ ไร่ ได้หรือไม่ มีเงื่อนไขอย่างไร

คำตอบ : เห็นชอบได้ตามที่ครอบครองจริง แต่ไม่เกิน ๒๐ ไร่ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขด้วย

๗. คุณสมบัติตามข้อ ๕ “กรณีทีคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณา เห็นเป็นความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่ สภาพการใช้ประโยชน์ ทำประโยชน์ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด จะผ่อนผันการปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายได้” สามารถผ่อนผันอะไรได้บ้าง

คำตอบ : คุณสมบัติตามข้อ ๕ ผ่อนผันเฉพาะคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน เท่านั้น

๘. กรณีผู้ครอบครองไม่มาแสดงตัวจะดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : ให้ คทช.จังหวัด ปิดประกาศให้ผู้ใช้ที่ดินมาแสดงตัวภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันปิดประกาศ กรณีมีรายชื่อแต่ไม่มาแสดงตัวให้มีหนังสือแจ้งอีกทางหนึ่ง หากไม่แสดงตัวภายในกำหนด ให้นำที่ดินเข้าเป็นกองกลาง

มติที่ประชุม :

๑. เห็นชอบผลการดำเนินงานของคณะทำงานด้านบูรณาการการจัดที่ดินและ กฎหมายตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ โดยให้รายงาน คทช. ทราบ

๒. เห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการมีหนังสือแจ้ง คทช.จังหวัด ทราบ เพื่อใช้ประกอบการ พิจารณาจัดคนเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่

๔.๒ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์)

ผู้แทนกรมป่าไม้ : กระบวนการจัดที่ดินที่เสนอวันนี้ เป็นการนำพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่เป็นพื้นที่ว่างเปล่า ไม่มีผู้ครอบครองมาดำเนินการ รายละเอียดประกอบด้วย หลักเกณฑ์ ประเภทของ ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน คุณสมบัติ แนวทางการดำเนินการ และข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นไปตามกระบวนการฯ เดิม ต่างกันในสาระสำคัญ ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์การจัดระบบการใช้ประโยชน์ เพิ่มมา ๒ ข้อ คือ ใน (๒) เรื่อง การ จัดทำผังแปลงที่ดินตามสัดส่วนที่เหมาะสมกับสภาพการทำประโยชน์ในพื้นที่ และความเหมาะสมของสภาพ พื้นที่ โดยให้กันพื้นที่ส่วนกลางไว้ไม่น้อยกว่า ๑๐% ของพื้นที่ทั้งหมด เพื่อปลูกป่าหรือไม้ยืนต้น และ (๔) การ จัดที่ดินให้ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่สงวนหวงห้ามของรัฐ และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการ ดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกินเป็นลำดับแรก และผู้ที่ไม่มียากินหรือมีเพียง เล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ประเด็นนี้เป็นการเพิ่มเข้ามาสำหรับการจะจัดคนลง หากมีพื้นที่เหลืออยู่ จะจัดให้ผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงต่อไป

๒. ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ตัดผู้ครอบครองที่ดิน (๑) ออก เหลือ ๓ ประเภท คือ ๑) ต้องเป็นผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพโยกย้ายออกจากพื้นที่สงวนหวงห้ามของรัฐ ๒) ผู้ที่ได้รับ

/ผลกระทบ...

-๗-

ผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกิน ๓) ผู้ไร้ที่ดินทำกินที่ขอรับการจัดที่ดินที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ตามลำดับ

๓. เรื่องคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ๔ ข้อ คงเดิม

๔. แนวทางการดำเนินการ ข้อ ๑, ๒, ๔ คงเดิม สำหรับข้อ ๓ ให้ คทช. จังหวัด จัดตั้งคณะทำงานจัดที่ดินเพื่อกำหนดขอบเขตแปลงที่ดิน พื้นที่สำหรับพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และให้กันพื้นที่ไว้ไม่น้อยกว่า ๑๐% ของพื้นที่ทั้งหมด เพื่อปลูกป่าหรือไม้ยืนต้น รวมถึงการวางผังแปลงที่ดินให้มีขนาดที่เหมาะสมกับสภาพการทำประโยชน์ในพื้นที่ และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ โดยไม่เกินครอบครัวละ ๑๕ ไร่

๕. ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ข้อ ๑-๔ คงเดิมตัดข้อ ๑๐ ไม่ต้องมีการปลูกต้นไม้แล้วเนื่องจากมีการกันพื้นที่ไว้ปลูกป่า ๑๐% ของพื้นที่แล้ว

อนุกรรมการ : มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะว่า

๑. การวางผัง การกำหนดประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดไว้ ๓ ประเภท น่าจะเหมาะสม แต่ประเด็นประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดต้องให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพโยกย้ายออกจากพื้นที่สงวนหวงห้ามของรัฐ เป็นลำดับแรก ถ้าไม่มี จึงจัดให้แก่กลุ่มอื่นเรียงลำดับกันไป ซึ่งต้องกำหนดไว้ให้ชัดเจนในกระบวนการ

๒. การวางผังจะมีการพัฒนาพื้นที่ หน่วยงานสามารถขอจัดตั้งงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่นี้ได้หรือไม่ และการดำเนินการนี้สอดคล้องกับ พ.ร.บ. คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ฉบับใหม่หรือไม่

ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : เมื่อคณะอนุกรรมการจัดที่ดินพิจารณาแล้ว คทช. เห็นชอบ หน่วยงานสามารถขอตั้งงบประมาณแบบบูรณาการเพื่อการนี้ได้ สำหรับ พ.ร.บ. ฉบับใหม่ มีการขยายอำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่ดินและทรัพยากรดินด้วย

๓. กระบวนการจัดที่ดินฯ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบด้วยหรือไม่ ถ้ามีให้เสนอในประเด็นใด

มติที่ประชุม : เห็นชอบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์) ตามที่กรมป่าไม้เสนอ และให้เสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๔.๓ กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่นิคมสร้างตนเอง

ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ : กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้ส่งมอบพื้นที่เป้าหมายของนิคมสร้างตนเองจำนวน ๓๕ แห่ง ๓๐ จังหวัด เข้าร่วมโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่สงวนเพื่อกิจการของนิคม ตาม พ.ร.บ. จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการมีอำนาจอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวได้ การดำเนินการในพื้นที่ต่อเนื่องจากการแก้ไขปัญหาความยากจนของราษฎรที่ไม่มีที่ทำกินและอยู่อาศัยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งในการแก้ไขปัญหาในขณะนั้น ได้นำพื้นที่สงวนเพื่อกิจการนิคม ๕ แห่ง มาจัดที่ดินให้แก่ราษฎรที่ยากจน ที่ไม่มีที่ดินทำกิน เข้าทำกินและอยู่อาศัยรายละประมาณ ๑ - ๕ ไร่ ปัจจุบันพื้นที่ทั้ง ๓๕ แห่งได้บรรจุให้เป็นพื้นที่ดำเนินการภายใต้ คทช. แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน

/พื้นที่...

-๘-

พื้นที่เป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการทั้ง ๓๕ แห่ง มีราษฎรเข้าครอบครองทำประโยชน์ จำนวน ๓,๙๐๙ ราย เนื้อที่ประมาณ ๙,๖๗๖ ไร่ ซึ่งเป็นการจัดระเบียบให้ราษฎรอยู่อาศัยและ/หรือทำกินในพื้นที่ เพื่อให้ราษฎรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยจะจัดเป็นแปลงรวมในรูปสหกรณ์ ไม่ให้กรรมสิทธิ์ และมีการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งจัดสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน หากราษฎรผู้เข้าร่วมโครงการละทิ้งที่ดิน คทช.จังหวัด สามารถพิจารณาจัดหาคนเข้าทำกินต่อไปได้

อนุกรรมการ : มีข้อซักถามและข้อเสนอแนะว่า

๑. งานปกติที่ดำเนินการอยู่ มีกฎหมายให้ดำเนินการหรือไม่ เมื่อนำมาดำเนินการในกรอบของคทช. สามารถดำเนินการได้โดยอาศัยกฎหมายที่มีอยู่ ไม่มีข้อเปลี่ยนแปลงหรือแตกต่าง เช่น สามารถนำไปจัดในรูปของสหกรณ์เข้าทำประโยชน์ ไม่ให้กรรมสิทธิ์ ของเดิมก็จัดอย่างนี้อยู่หรือไม่

ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ : กฎหมายที่บังคับใช้ตาม พ.ร.บ.จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ สามารถจัดให้แก่บุคคลหรือจัดในรูปของแปลงรวมแปลงใหญ่ได้ เพื่อเป็นที่ทำกินและ/หรือที่อยู่อาศัย การจัดที่ดินในนิคมสร้างตนเอง จะมีหลักฐาน นค.๓ ซึ่งผู้ที่ได้รับการจัดต้องเป็นสมาชิกของนิคมตามมาตรา ๒๒ แต่พื้นที่ที่จะนำมาดำเนินการตามกระบวนการฯ นี้ เป็นที่ดินที่สวนเพื่อกิจการนิคมเท่านั้น ไม่สามารถออกหลักฐาน นค.๓ ได้ การจัดจะจัดในรูปสหกรณ์เป็นแปลงรวมใหญ่ โดยจัดให้แก่ผู้ที่ครอบครองที่อยู่เดิมพื้นที่แล้ว ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติมาพร้อมแล้ว และไม่มีประเด็นที่ผู้ได้รับการจัดที่ดินจะเข้าซ้อนกันในแต่ละนิคม โดยผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องเสียค่าบำรุงแก่นิคมด้วย

๒. การอนุญาตมีกฎหมายรองรับให้สามารถดำเนินการได้หรือไม่ และสามารถตกทอดทางมรดกได้หรือไม่

ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ : การอนุญาตเป็นตามมาตรา ๑๕ พ.ร.บ.จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ โดยให้อำนาจอธิบดีเป็นผู้อนุญาตให้ใช้ที่ดินในรูปแบบใดก็ได้ กรณีอนุญาตเป็นแปลงรวมก็มีการอนุญาตเหมือนกัน เช่น กรณีของการเคหะ เป็นต้น และผู้ที่ได้รับการจัดจะมีหลักฐานการเช่า ซึ่งสิทธิในการเช่านี้สามารถตกทอดทางมรดกได้

๓. การดำเนินงานตามกระบวนการฯ เป็นไปตามระเบียบกรมประชาสัมพันธ์ว่าด้วยการทำไม้ แร่ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นในนิคมสร้างตนเอง พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ออกโดยอาศัย พ.ร.บ. จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ มาตรา ๑๕ เมื่อนำมาดำเนินการตามนโยบาย คทช. ต้องมีการแก้ไขระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่

ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ : ระเบียบดังกล่าว ออกโดยอาศัย พ.ร.บ. จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ มาตรา ๑๕ อำนาจทุกอย่างอยู่ที่อธิบดีว่าจะใช้ดุลพินิจอย่างไรก็ได้ เช่น ค่าซ่อมบำรุง การใช้ที่ดินจะแบ่งเป็นแปลงรวมหรือจะแบ่งเช่า จะเก็บค่าเช่าหรือไม่ก็ได้ ขอยกเว้นค่าบำรุงโดยไม่เก็บก็ได้ ขึ้นอยู่กับอธิบดีจะพิจารณา

มติที่ประชุม : เห็นชอบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่นิคมสร้างตนเอง ตามที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการเสนอ และให้เสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

/๔.๔ กระบวนการ...

-๙-

๔.๔ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่ในเขต
ปฏิรูปที่ดิน (ฉบับแก้ไข)

ผู้แทน ส.ป.ก. : กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน เดิมกระบวนการฯ ประกอบด้วย ๖ ข้อ ๖ ขั้นตอน ขอแก้ไขเฉพาะกระบวนการฯ ข้อ ๒ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน จากผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ซึ่งเดิมกำหนดไว้ ๓ ประเภท ขอเพิ่มเติมประเภทที่ ๔ คือ "กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่" ที่ผ่านการฝึกอบรมจาก ส.ป.ก. โดยกำหนดที่จะจัดที่ดินให้เนื้อที่ไม่เกินร้อยละ ๕ ของจำนวนแปลงที่ดินที่จะจัดสรรทั้งหมดและขนาดเนื้อที่จะจัดสรรให้แก่เกษตรกรรุ่นใหม่แต่ละรายไม่เกินกึ่งหนึ่งของเนื้อที่จะจัดสรรให้แก่ราษฎรทั่วไปในพื้นที่นั้น โดยให้คทช. จังหวัดสามารถพิจารณาได้ตามความเหมาะสม

"กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่" เป็นกลุ่มที่ ส.ป.ก. สร้างและพัฒนามาตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ ถึงปี ๒๕๖๐ มีจำนวน ๕๔,๓๖๘ ราย ส่วนหนึ่งเป็นเกษตรกรที่มีที่ดินอยู่แล้วในเขตปฏิรูปที่ดิน จึงไม่จำเป็นต้องหาที่ดินให้อีก ส่วนหนึ่งเป็นเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมกระบวนการเกษตรกรรุ่นใหม่และผ่านการอบรมโดย ส.ป.ก. ร่วมกับมหาวิทยาลัย ๖ แห่ง และวิทยาลัยการเกษตรทั่วประเทศเพื่อผลิตเกษตรกรรุ่นใหม่ ซึ่งมีอยู่จำนวน ๗,๐๐๐ กว่าราย ที่ยังไม่มียุทธศาสตร์หรือมีแต่ไม่เพียงพอ การประกอบอาชีพการเกษตรกรรม ส.ป.ก. ต้องการเปลี่ยนการทำเกษตรแบบดั้งเดิม โดยให้นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อไปพัฒนา จึงต้องอาศัยความรู้ของเกษตรกรรุ่นใหม่กลุ่มนี้เข้าไปเสริมทักษะให้กับเกษตรกรที่เราจะจัดที่ดินให้

อนุกรรมการ : มีข้อซักถามและข้อเสนอแนะว่า

๑. การจัดให้แก่ "กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่" มีกฎหมายรองรับให้จัดให้แก่เกษตรกรกลุ่มนี้ได้หรือไม่และมีเหตุผลใดที่ต้องเพิ่มเกษตรกรกลุ่มนี้ในกระบวนการฯ ด้วย

ผู้แทน ส.ป.ก. : เป็นระเบียบที่ออกตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ สามารถจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรกลุ่มนี้ได้ ถ้ามีที่ดินแปลงว่าง กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ไม่ได้กำหนดไว้ในกระบวนการฯ มาก่อน เกรงว่า คทช. จังหวัด จะไม่กล้าใช้ดุลพินิจที่จะพิจารณาให้เกษตรกรกลุ่มนี้ได้รับสิทธิที่จะเช่าอยู่ในที่ดิน

๒. การจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรกลุ่มนี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าไม่มีที่ดินทำกินหรือมีไม่เพียงพอ ควรจะรวมอยู่ในประเภทที่ ๒ ได้ ไม่จำเป็นต้องเสนอก่อนหน้านี้การจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรกลุ่มนี้ มีความแตกต่างกับผู้ได้รับการจัดอีก ๓ ประเภทเดิม ไม่ว่าจะเป็นจำนวนที่จะได้รับการจัด หรือขนาดของเนื้อที่จะจัดให้ ประเด็นเหล่านี้จะก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานในพื้นที่ได้

มติที่ประชุม : ๑. เห็นชอบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน (ฉบับแก้ไข) ตามที่ ส.ป.ก. เสนอ และให้เสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๒. ให้ ส.ป.ก. พิจารณาว่ากระบวนการจัดที่ดินฯ ของ ส.ป.ก. มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างไร ในการเพิ่ม "กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่" ในประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

๔.๕ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล พื้นที่ป่าชายเลน
(ฉบับแก้ไข)

/ผู้แทน...

-๑๐-

ผู้แทนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้เสนอขอแก้ไขกระบวนการจัดที่ดินให้ชุมชนฯ ในพื้นที่ป่าชายเลน เนื่องจากกระบวนการฯ เดิมเป็นการจัดที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลนเฉพาะของจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งในปี ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีได้มีมติผ่อนผันให้จัดที่ดินเพิ่มอีก ๒๘๐ ชุมชน ๑๙ จังหวัด ดังนั้น กระบวนการฯ เดิม ที่ คทช. พิจารณาเห็นชอบ และได้ผ่านมติคณะรัฐมนตรีเฉพาะจังหวัดนครศรีธรรมราชเท่านั้น พื้นที่เป้าหมายที่เพิ่มขึ้นอีก ๑๘ จังหวัดไม่สามารถนำหลักเกณฑ์นี้ไปใช้ในการดำเนินการได้ จึงขอแก้ไขกระบวนการฯ ในประเด็นต่อไปนี้ นอกจากนั้นคงเดิม

๑. หน้า ๑ ชื่อ “กระบวนการในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามนโยบายรัฐบาล ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง”

๒. หน้า ๑ วรรค ๑ “พื้นที่ดำเนินการ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าชายเลนที่ผ่านขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการจัดที่ดินคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) และคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน โดยคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินให้ความเห็นชอบให้นำไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม และรายงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบแล้ว และคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ อนุมัติให้ยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ เพื่อนำที่ดินที่เป็นป่าชายเลนในท้องที่ อำเภอเมือง และอำเภอปากพะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื้อที่ ๒๗,๐๐๐ ไร่ ไปจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ๑๓,๐๐๐ ไร่ และพื้นที่ให้เป็นป่าชายเลน ๑๖,๐๐๐ ไร่ ตามนโยบายรัฐบาล”

๓. หน้า ๑ วรรค ๒ กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) จังหวัดนครศรีธรรมราช พื้นที่ดำเนินการเป็นที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติหรือป่า ที่เป็นป่าชายเลน

๔. หน้า ๒ ข้อ ๑ (๗) ในการจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้กับผู้ได้รับการจัดที่ดินรายใหม่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กำหนดพื้นที่ไร่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ ได้กำหนดพื้นที่ตามความเหมาะสมของที่ดินป่าชายเลนที่สามารถจัดได้ และเหลือจากการจัดให้ผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ดั้งเดิมก่อน

๕. หน้า ๓ ข้อ ๔ (๔) จังหวัดหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจาก คทช. จังหวัด ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๖ แห่ง พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หรือตามกฎหมายกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ดำเนินการขอยกเว้นมติกรม. ที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว

๖. หน้า ๔ ข้อ ๕ (๗) อนุญาตให้ใช้ประโยชน์เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหรือพืชเกษตรที่มีอยู่เดิมหรือปลูกป่าชายเลน ไม่อนุญาตให้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น

อนุกรรมการ : มีข้อซักถาม ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะว่า

๑. กระบวนการจัดที่ดินฯ เป็นไปตามกฎหมายหรืออาศัยมติคณะรัฐมนตรี

ผู้แทนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง : เป็นหลักเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น และคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ เห็นชอบแล้ว จึงเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งดำเนินการเฉพาะในพื้นที่ป่าชายเลนเท่านั้น

/๒. การปรับ...

-๑๑-

๒. การปรับแก้ตามข้อ ๒ การกำหนดพื้นที่ดำเนินการเป็นการดำเนินการของ คณะอนุกรรมการจัดที่ดินเท่านั้น การที่ให้ คทช. จังหวัด รับรองแนวเขตเป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งในการจัดที่ดิน ควรปรับแก้ไขให้เป็นตามแนวทางการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนฯ ที่ได้กำหนดไว้แล้ว คือ การจัดที่ดิน มีคณะอนุกรรมการรับผิดชอบ ๓ คณะ คือ คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน และ คณะอนุกรรมการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ ส่วน คทช. จังหวัด เป็นเพียงหน่วยดำเนินการในพื้นที่เท่านั้น

๓. การปรับแก้ตามข้อ ๖ ที่อนุญาตให้ใช้ประโยชน์เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือพืชเกษตรที่มีอยู่เดิมเท่านั้นถ้ามีการส่งเสริมพืชเกษตรใหม่หรือพืชเกษตรผสมผสาน จะไม่สามารถนำไปส่งเสริมได้ น่าจะเป็นปัญหาในทางปฏิบัติได้

๔. กระบวนการจัดที่ดินฯ ทั้ง ๔ พื้นที่ ต้องมีความชัดเจนว่า กระบวนการดังกล่าวจะต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบด้วยหรือไม่ ถ้ามีให้เสนอในประเด็นใด

ข้อสั่งการของคณะอนุกรรมการ : ให้หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ทั้ง ๔ พื้นที่ พิจารณาว่า กระบวนการจัดที่ดินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบที่เสนอมา การกำหนดพื้นที่ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ ขั้นตอนการดำเนินการ และการอนุญาตมีกฎหมายรองรับให้สามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร และจะต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ ถ้ามีให้เสนอในประเด็นใด เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการรายงาน คทช.

มติที่ประชุม : ๑. เห็นชอบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบาย รัฐบาล พื้นที่ป่าชายเลน (ฉบับแก้ไข) ตามที่กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเสนอ และให้เสนอ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๒. ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งพิจารณาปรับแก้ กระบวนการจัดที่ดินฯ พื้นที่ป่าชายเลน ตามความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ ข้อ ๒ และข้อ ๓

๓. ให้หน่วยงานเจ้าของกระบวนการฯ ทั้ง ๔ กระบวนการฯ ดำเนินการตามข้อสั่งการของคณะอนุกรรมการ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)
- ไม่มี -

เลิกประชุม เวลา ๑๖.๐๐ น.

กฤษณา ชื่นใจ นายชัชวาล

(นางสาวกนิษฐนันท์ พงษ์วิจิตร) ผู้ตรวจรายงานการประชุม
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

Born

(นายฉัตรวิวัฒน์ ชาญทินิง) ผู้ตรวจรายงานการประชุม
ผู้อำนวยการสำนักจัดการที่ดินของรัฐ
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ภาคผนวก ก

พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบาย
ที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติ

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การบริหารจัดการที่ดิน” หมายความว่า การบูรณาการในการดูแลรักษา การสงวนหวงห้าม การอนุรักษ์ การฟื้นฟูและพัฒนาซึ่งที่ดิน การกระจายการถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์อย่างสมดุล หรือการแก้ไขปัญหาด้านที่ดิน รวมทั้งการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้การใช้ที่ดินมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ เป็นธรรม และยั่งยืน

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย

“ทรัพยากรดิน” หมายความว่า ดิน และให้หมายความรวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่าง ๆ ที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “คทช.” เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนแปดคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงคมนาคม และปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการที่ดิน ด้านทรัพยากรดิน ด้านการปฏิรูปที่ดิน ด้านการผังเมือง ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือด้านเศรษฐศาสตร์ จำนวนแปดคน เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ แต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของ คทช.

กรรมการโดยตำแหน่งตาม (๓) จะมอบหมายให้ผู้อื่นมาประชุมแทนก็ได้ แต่ผู้ได้รับมอบหมายต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไป

มาตรา ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย
(๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
(๔) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

(๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ พรรคการเมือง

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะ ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นมา ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือ หย่อนความสามารถ

(๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้ กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕

มาตรา ๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน และให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการแต่งตั้งไว้แล้ว

ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง ไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้ คทช. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๙ การประชุม คทช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม คทช. ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ คทช. มีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน โดยทั่วไป รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๓) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพที่ดิน และศักยภาพที่ดิน

(๔) กำหนดมาตรการหรือแนวทางการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม ซึ่งรวมถึงรูปแบบการจัดที่ดินในลักษณะแปลงรวมโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ หรือรูปแบบในลักษณะอื่นตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ คทช. กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเพื่อให้การใช้ที่ดินเกิดประโยชน์สูงสุด

(๕) กำหนดมาตรการหรือแนวทางเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

(๖) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการตรา แก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน รวมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหา กรณีหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน

(๗) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐ และ มาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐ

(๘) ติดตาม ประสานงาน สนับสนุน หรือเร่งรัดการดำเนินงานของคณะกรรมการ ตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายและ แผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อรายงานต่อคณะรัฐมนตรี

(๙) ประสานงานและจัดให้มี รวมถึงการเชื่อมต่อระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของที่ดิน และทรัพยากรดินของประเทศเพื่อการวางแผนพัฒนาการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ รวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๑๐) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของ คทช. เสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อรัฐสภาเพื่อทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และให้เผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วย

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจ ของ คทช. หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๑ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ตามมาตรา ๑๐ (๑) ต้องกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางในการพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ของประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายการบริหาร ประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน สิทธิ ในทรัพย์สินของประชาชน การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของ ประชาชน ชุมชน และหลักภูมิสังคม

นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อย ต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน เพื่อรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ที่ดินและทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน การกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และการบูรณาการให้การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นไปอย่างเหมาะสมตามศักยภาพของที่ดิน รวมทั้งวิธีปฏิบัติ และระยะเวลาในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จัดให้มีการทบทวนนโยบาย และแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศทุกห้าปี หรือในกรณีที่มีความจำเป็น เพื่อให้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ หรือนโยบายการบริหารประเทศ หรือสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม จะจัดให้มีการทบทวนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศก่อนระยะเวลา ดังกล่าวก็ได้

มาตรา ๑๓ ในการดำเนินการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ของประเทศต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ คทช. ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๔ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและ ทรัพยากรดินของประเทศแล้ว ให้ คทช. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในการนี้ ให้คณะกรรมการ ตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและ แผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

ในกรณีที่คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐใดไม่อาจดำเนินการให้เป็นไป ตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศได้ ให้ คทช. เสนอเรื่องต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขต่อไป

มาตรา ๑๕ คทช. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาศึกษา เสนอแนะ หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ คทช. มอบหมายก็ได้

หน้า ๗

เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๔๙ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๔ เมษายน ๒๕๖๒

ให้นำความในมาตรา ๙ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้วย
โดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คทช. คณะอนุกรรมการหรือ
คณะทำงาน อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการ หรือให้ส่งเอกสาร
หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๗ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ปฏิบัติหน้าที่
คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง
คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่
วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๘ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมปฏิบัติหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และให้เลขาธิการสำนักงาน
นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
นโยบายที่ดินแห่งชาติไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๑๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศในปัจจุบันมีการกำหนดไว้ในกฎหมายหลายฉบับและการบังคับใช้กฎหมายจะอยู่ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบรวมถึงวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้น ๆ โดยไม่มีการทำงานร่วมกันทำให้การควบคุมดูแลและการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไม่เป็นเอกภาพและไม่มีกรอบแนวทางเพื่อให้การกำหนดแนวทางการพัฒนา ภารกิจ และการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สมควรให้มีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเพื่อประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง โดยการบูรณาการการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และภูมิสังคม ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำเนา

ที่ บร ๐๕๐๘/๐๗๕๙๕๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ พส ๓๐๐๖.๔/๒๘๔๗
ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ตามที่ได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๘ คน ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๒ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเป็นต้นไป

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดแจ้งให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งทราบต่อไปด้วย ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะได้จัดทำประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีในเรื่องนี้เพื่อนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา และแจ้งให้ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ปัญญาพล ศรีแสงแก้ว

(นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ
นโยบายที่ดินแห่งชาติ

โดยที่พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามมาตรา ๔
วรรคหนึ่ง (๔) บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบาย
ที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๘ คน จากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์
ด้านการบริหารจัดการที่ดิน ด้านทรัพยากรดิน ด้านการปฏิรูปที่ดิน ด้านการผังเมือง ด้านการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือด้านเศรษฐศาสตร์
เป็นกรรมการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว
คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๘ คน ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมเสนอ ดังนี้

๑. นายประทีป เจริญพร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการบริหารจัดการที่ดิน
๒. รองศาสตราจารย์วิโรจ อิมพิทักษ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านทรัพยากรดิน
๓. นายธนู มีแสงเงิน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการปฏิรูปที่ดิน
๔. รองศาสตราจารย์เอกกรินทร์ อนุญตบุททชน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการผังเมือง
๕. นายสันติ บุญประทับ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
๖. นายมานัส ฉั่วสวัสดิ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านกฎหมาย

- ๒ -

๗. นายชินนทร์ หินนโชติ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ
๘. รองศาสตราจารย์อติศร์ อิศรางกูร ณ อยุธยา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านเศรษฐศาสตร์

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ข

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

ที่ ๑/๒๕๖๓

ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
ที่ ๑ / ๒๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ

เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน การกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และพัฒนาศักยภาพการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นธรรม และยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๔ คณะ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน

๑.๑ องค์ประกอบ

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ประธานอนุกรรมการ
(๒) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รองประธานอนุกรรมการ
(๓) ปลัดกระทรวงกลาโหม	อนุกรรมการ
(๔) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการ
(๕) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๖) ปลัดกระทรวงคมนาคม	อนุกรรมการ
(๗) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
(๘) เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๙) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
(๑๐) อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	อนุกรรมการ
(๑๑) อธิบดีกรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
(๑๒) อธิบดีกรมที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๓) อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
(๑๔) อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
(๑๕) อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๖) เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
(๑๗) อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๑๘) อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
(๑๙) ผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ

/ (๒๐) ผู้ทรงคุณวุฒิ ...

- ๒ -

(๒๐) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๓ คน	อนุกรรมการ
(๒๑) อธิบดีกรมป่าไม้	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๒๒) ข้าราชการกรมป่าไม้ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
(๒๓) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๒ หน้าที่และอำนาจ

- (๑) ให้ความเห็นชอบข้อมูลที่ดิน แนวนที่ขอบเขตที่ดิน ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมด้วยรายชื่อผู้ครอบครองเดิม (ถ้ามี) เพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย ในลักษณะแปลงรวม
- (๒) ให้ความเห็นชอบผลการตรวจสอบขอบเขตที่ดินตามที่คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) เสนอ และส่งมอบให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด ดำเนินการต่อไป
- (๓) เชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน หรือบุคคลใด ๆ ให้ข้อมูล เอกสารหลักฐาน หรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ
- (๔) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะอนุกรรมการฯ มอบหมาย
- (๕) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทราบ
- (๖) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

๒. คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน

๒.๑ องค์ประกอบ

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย	ประธานอนุกรรมการ
(๒) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	รองประธานอนุกรรมการ
(๓) ปลัดกระทรวงกลาโหม	อนุกรรมการ
(๔) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๕) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
(๖) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
(๗) อธิบดีกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
(๘) อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	อนุกรรมการ
(๙) อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๑๐) อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๑) เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
(๑๒) อธิบดีกรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
(๑๓) อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
(๑๔) อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ

/ (๑๕) อธิบดีกรม

- ๓ -

(๑๕) อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
(๑๖) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๓ คน	อนุกรรมการ
(๑๗) อธิบดีกรมที่ดิน	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๑๘) ข้าราชการกรมที่ดิน ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
(๑๙) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ หน้าที่และอำนาจ

- (๑) กำหนดหลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย ในลักษณะแปลงรวม โดยไม่ใช้กรรมสิทธิ์ และหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (๒) ให้ความเห็นชอบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย
- (๓) เชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน หรือบุคคลใด ๆ ให้ข้อมูลเอกสารหลักฐาน หรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ
- (๔) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะอนุกรรมการฯ มอบหมาย
- (๕) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทราบ
- (๖) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

๓. คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด

๓.๑ องค์ประกอบ

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย	ประธานอนุกรรมการ
(๒) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	รองประธานอนุกรรมการ
(๓) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
(๔) ปลัดกระทรวงคมนาคม	อนุกรรมการ
(๕) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
(๖) เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๗) อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	อนุกรรมการ
(๘) อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	อนุกรรมการ
(๙) อธิบดีกรมการข้าว	อนุกรรมการ
(๑๐) อธิบดีกรมหม่อนไหม	อนุกรรมการ
(๑๑) เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ
(๑๒) อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๓) อธิบดีกรมประมง	อนุกรรมการ
(๑๔) อธิบดีกรมชลประทาน	อนุกรรมการ

/ (๑๕) อธิบดีกรม ...

(๑๕) อธิบดีกรมปศุสัตว์	อนุกรรมการ
(๑๖) อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร	อนุกรรมการ
(๑๗) อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๑๘) เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
(๑๙) อธิบดีกรมที่ดิน	อนุกรรมการ
(๒๐) อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
(๒๑) อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
(๒๒) อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
(๒๓) อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน	อนุกรรมการ
(๒๔) อธิบดีกรมการค้าภายใน	อนุกรรมการ
(๒๕) อธิบดีกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
(๒๖) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
(๒๗) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ	อนุกรรมการ
(๒๘) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	อนุกรรมการ
(๒๙) อธิบดีกรมทางหลวงชนบท	อนุกรรมการ
(๓๐) ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	อนุกรรมการ
(๓๑) ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน	อนุกรรมการ
(๓๒) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๓ คน	อนุกรรมการ
(๓๓) อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๓๔) ข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
(๓๕) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๓.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) ให้ความเห็นชอบแนวทางการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดในรูปแบบของชุมชน เช่น สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร หรือรูปแบบอื่น ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้การใช้ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม และการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เพื่อสนับสนุนการดำรงชีวิตของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย

(๒) กำกับ ดูแล ติดตามการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด และการจัดทำระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

(๓) เชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน หรือบุคคลใด ๆ ให้ข้อมูล เอกสาร หลักฐาน หรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ

(๔) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะอนุกรรมการฯ มอบหมาย

(๕) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทราบ

(๖) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

/ ๔. คณะอนุกรรมการ ...

- ๕ -

๔. คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)

๔.๑ องค์ประกอบ

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานอนุกรรมการ
(๒) รองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด (ท)	รองประธานอนุกรรมการ
(๓) ปลัดจังหวัด	อนุกรรมการ
(๔) นายอำเภอที่ประธาน คทช. จังหวัดแต่งตั้ง จำนวน ๒ คน	อนุกรรมการ
(๕) ประมงจังหวัด	อนุกรรมการ
(๖) ปฎิรูปที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการ
(๗) เกษตรจังหวัด	อนุกรรมการ
(๘) ปศุสัตว์จังหวัด	อนุกรรมการ
(๙) โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด	อนุกรรมการ
(๑๐) พัฒนาการจังหวัด	อนุกรรมการ
(๑๑) ธนารักษ์พื้นที่	อนุกรรมการ
(๑๒) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด	อนุกรรมการ
(๑๓) พาณิชยจังหวัด	อนุกรรมการ
(๑๔) หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการ
(๑๕) ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๖) ผู้อำนวยการสำนักชลประทาน	อนุกรรมการ
(๑๗) ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้	อนุกรรมการ
(๑๘) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์	อนุกรรมการ
(๑๙) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง (ถ้ามี)	อนุกรรมการ
(๒๐) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค	อนุกรรมการ
(๒๑) ผู้อำนวยการสำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต	อนุกรรมการ
(๒๒) ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขา	อนุกรรมการ
(๒๓) ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตรจังหวัด	อนุกรรมการ
(๒๔) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธาน คทช. จังหวัด แต่งตั้ง จำนวน ๒ คน	อนุกรรมการ
(๒๕) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประธาน คทช. จังหวัดแต่งตั้ง จำนวน ๒ คน	อนุกรรมการ
(๒๖) หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	อนุกรรมการ และเลขานุการร่วม
(๒๗) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด	อนุกรรมการ และเลขานุการร่วม

/ (๒๘) เจ้าพนักงาน ...

(๒๘) เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการ และเลขานุการร่วม
(๒๙) สหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการ และเลขานุการร่วม
(๓๐) ข้าราชการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๔.๒ หน้าที่และอำนาจ

- (๑) สํารวจ ตรวจสอบ จัดทำข้อมูลที่ดิน แผนที่ขอบเขตที่จะจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย พร้อมด้วยรายชื่อผู้ครอบครองเดิม (ถ้ามี)
- (๒) พิจารณาเห็นชอบแผนการจัดที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัย และแผนการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดในระดับจังหวัด โดยประสานกับคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง
- (๓) ดำเนินงานให้เป็นไปตามกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย โดยประสานกับคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง
- (๔) จัดทำสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในพื้นที่จัดที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัย
- (๕) เชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน หรือบุคคลใด ๆ ให้ข้อมูล เอกสารหลักฐาน หรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของ คทช. จังหวัด
- (๖) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่ คทช. จังหวัด มอบหมาย
- (๗) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทราบ
- (๘) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

๕. คณะอนุกรรมการลั่นรองกฎหมายการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

๕.๑ องค์ประกอบ

(๑) รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)	ประธานอนุกรรมการ
(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ด้านกฎหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
(๓) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๔) อัยการสูงสุด	อนุกรรมการ
(๕) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
(๖) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
(๗) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๘) เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	อนุกรรมการ
(๙) อธิบดีกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
(๑๐) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
(๑๑) อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	อนุกรรมการ
(๑๒) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ	อนุกรรมการ

- ๗ -

(๑๓) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	อนุกรรมการ
(๑๔) อธิบดีกรมที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๕) อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
(๑๖) อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
(๑๗) เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
(๑๘) อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๙) อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๒๐) อธิบดีกรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
(๒๑) อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
(๒๒) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๓ คน	อนุกรรมการ
(๒๓) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๒๔) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๕.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) พิจารณากลับกรองประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย และเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ก่อนที่จะนำเสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติพิจารณา

(๒) เสนอความเห็นให้มีการตรา แก้ไข ปรับปรุงหรือยกเลิก กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน รวมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหากรณีหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน

(๓) เชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน หรือบุคคลใด ๆ ให้ข้อมูล เอกสารหลักฐาน หรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ

(๔) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะอนุกรรมการฯ มอบหมาย

(๕) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทราบ

(๖) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

๖. คณะอนุกรรมการนโยบาย แนวทาง และมาตรการการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

๖.๑ องค์ประกอบ

(๑) รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ)	ประธานอนุกรรมการ
(๒) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ	รองประธานอนุกรรมการ
(๓) เลขาธิการสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๔) เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๕) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	อนุกรรมการ

/ (๖) เลขาธิการ ...

(๖) เลขานุการสำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
(๗) อธิบดีกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
(๘) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
(๙) อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	อนุกรรมการ
(๑๐) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ	อนุกรรมการ
(๑๑) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	อนุกรรมการ
(๑๒) อธิบดีกรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
(๑๓) อธิบดีกรมที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๔) อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
(๑๕) อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
(๑๖) อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๗) เลขานุการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
(๑๘) อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๑๙) อธิบดีกรมชลประทาน	อนุกรรมการ
(๒๐) อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	อนุกรรมการ
(๒๑) เลขานุการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ
(๒๒) อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
(๒๓) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
(๒๔) ประธานกรรมการหอการค้าไทย	อนุกรรมการ
(๒๕) ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๒๖) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๒ คน	อนุกรรมการ
(๒๗) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๒๘) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๖.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) เสนอแนะ ให้ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ รวมทั้งหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติพิจารณา

(๒) เสนอแนะ ให้ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการ แนวทาง เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

(๓) พิจารณา กลั่นกรอง การจัดทำแผนงบประมาณแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติพิจารณา

(๔) เชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน หรือบุคคลใด ๆ ให้ข้อมูลเอกสารหลักฐาน หรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ

/ (๕) แต่งตั้งคณะ ...

- ๙ -

- (๕) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะอนุกรรมการฯ มอบหมาย
 (๖) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทราบ
 (๗) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

๗. คณะอนุกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

๗.๑ องค์ประกอบ

(๑) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายเทวัญ ลิปตพัลลภ)	ประธานอนุกรรมการ
(๒) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติ	รองประธานอนุกรรมการ
(๓) ผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
(๔) ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๕) ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ	อนุกรรมการ
(๖) ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๗) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
(๘) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
(๙) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
(๑๐) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๑๑) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการ
(๑๒) ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
(๑๓) ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
(๑๔) ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
(๑๕) ผู้แทนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	อนุกรรมการ
(๑๖) ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำ	อนุกรรมการ
(๑๗) ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	อนุกรรมการ
(๑๘) ผู้แทนกรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
(๑๙) ผู้แทนกรมที่ดิน	อนุกรรมการ
(๒๐) ผู้แทนกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
(๒๑) ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
(๒๒) ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๒๓) ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
(๒๔) ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๒๕) ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร	อนุกรรมการ

/ (๒๖) ผู้แทนกรม ...

(๒๖) ผู้แทนกรมชลประทาน	อนุกรรมการ
(๒๗) ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ
(๒๘) ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
(๒๙) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๒ คน	อนุกรรมการ
(๓๐) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๓๑) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๗.๒ หน้าที่และอำนาจ

- (๑) เสนอแนะ ให้ความเห็นต่อการกำหนดมาตรการในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ
- (๒) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ที่ดินของประเทศ ให้เหมาะสมกับสภาพที่ดิน และศักยภาพที่ดิน
- (๓) ติดตาม ประสานงาน สนับสนุน หรือเร่งรัดการดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่น หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อรายงานผลต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
- (๔) ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ ภายใต้ นโยบายและแผนรวมถึง เสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงนโยบาย เพื่อรายงานผลต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
- (๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
- (๖) เชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน หรือบุคคลใด ๆ ให้ข้อมูลเอกสาร หลักฐาน หรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ
- (๗) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะอนุกรรมการฯ มอบหมาย
- (๘) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

๘. คณะอนุกรรมการสารสนเทศที่ดินและทรัพยากรดิน

๘.๑ องค์ประกอบ

(๑) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ	ประธานอนุกรรมการ
(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ด้านเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ	อนุกรรมการ
(๓) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม	อนุกรรมการ
(๔) ผู้แทนกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
(๕) ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
(๖) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม	อนุกรรมการ

/ (๗) ผู้แทนสำนัก ...

- ๑๑ -

(๗) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
(๘) ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๙) ผู้แทนศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ ๔ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	อนุกรรมการ
(๑๐) ผู้แทนกรมแผนที่ทหาร	อนุกรรมการ
(๑๑) ผู้แทนกรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
(๑๒) ผู้แทนกรมที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๓) ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
(๑๔) ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
(๑๕) ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
(๑๖) ผู้แทนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	อนุกรรมการ
(๑๗) ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๘) ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
(๑๙) ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
(๒๐) ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๒๑) ผู้แทนสำนักงานสถิติแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๒๒) ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	อนุกรรมการ
(๒๓) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๒ คน	อนุกรรมการ
(๒๔) ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวัสดุอุตสาหกรรม (องค์การมหาชน)	อนุกรรมการ
(๒๕) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๒๖) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๘.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) กำหนดแนวทางการพัฒนาศูนย์ข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดิน ที่สามารถเชื่อมต่อเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศทางด้านที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อบูรณาการวางแผนพัฒนาการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ ตลอดจนรวบรวม จัดเก็บพิมพ์เขียวข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดิน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

(๓) กำหนดมาตรฐานกลางของข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดิน การกำหนดระดับชั้นข้อมูลการใช้ และการเผยแพร่ข้อมูลด้านที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๔) รายงานผลการดำเนินงาน และเสนอแนะต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติในการพัฒนาหรือปรับปรุงข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

/ (๕) เชิญบุคคล ...

- ๑๒ -

(๕) เชิญบุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ข้อมูล และคำชี้แจงการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง
ด้านข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดินต่อคณะอนุกรรมการฯ

(๖) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการตามที่คณะอนุกรรมการมอบหมาย

(๗) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

**๙. คณะอนุกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการมาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐
(One Map) และแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐ**

๙.๑ องค์ประกอบ

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	ประธานอนุกรรมการ
(๒) เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร	รองประธานอนุกรรมการ
(๓) ปลัดกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
(๔) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการ
(๕) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๖) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
(๗) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
(๘) เจ้ากรมแผนที่ทหาร	อนุกรรมการ
(๙) ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๑	อนุกรรมการ
(๑๐) ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๒	อนุกรรมการ
(๑๑) ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๓	อนุกรรมการ
(๑๒) ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔	อนุกรรมการ
(๑๓) ผู้อำนวยการศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ ๔ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	อนุกรรมการ
(๑๔) ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	อนุกรรมการ
(๑๕) หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม ที่ดูแลรับผิดชอบที่ดินของรัฐ	อนุกรรมการ
(๑๖) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๓ คน	อนุกรรมการ
(๑๗) เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตในภาครัฐ	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๑๘) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน ๒ คน	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

/ (๑๙) ข้าราชการ...

- ๑๓ -

(๑๙) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ
นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย
ไม่เกิน ๒ คน

อนุกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ

๙.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) พิจารณากำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และแนวทางดังกล่าว

(๒) ดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง

(๓) ให้ความเห็นชอบและเสนอแนะ การแก้ไขปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดิน หรือแผนที่แนบท้ายกฎหมายของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลที่ดินของรัฐแต่ละประเภท ให้สอดคล้องกับแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map)

(๔) จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อให้ได้ข้อยุติกรณีแนวเขตที่ดินของรัฐที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานทับซ้อนกัน หรือไม่ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งเสนอมาตรการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี

(๕) แต่งตั้งคณะทำงาน มอบหมาย หรือประสานงานกับคณะอนุกรรมการอื่น ๆ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใด ๆ เพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เป็นไปตามคำสั่งนี้

(๖) ควบคุมและกำกับดูแลการดำเนินการของคณะทำงาน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามคำสั่งนี้

(๗) เรียกให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใด มาให้ข้อเท็จจริง ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการ หรือให้ส่งเอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามสมควร

(๘) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทราบ

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการจัดหาที่ดิน
ที่ ๑ /๒๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓
ประธานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาที่ดินภายใต้คณะกรรมการ
นโยบายที่ดินแห่งชาติ และกำหนดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๓ ราย

เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการจัดหาที่ดินเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ
และเป็นไปตามคำสั่งของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จึงแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

- (๑) นายสมชัย มาเสถียร
  - (๒) นายประยูทธ หล่อสุวรรณศิริ
  - (๓) นายอินยง ทัศนศรี
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายวรารุณ ศิลปอาษา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ประธานคณะกรรมการจัดหาที่ดิน

คำสั่งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
ที่ ๑ /๓๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการจัดที่ดิน

ตามที่นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้มีคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๙ คณะ และให้ประธานคณะกรรมการจัดที่ดินแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ คน นั้น

เพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการจัดที่ดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน การกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และพัฒนาศักยภาพการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นธรรม และยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จึงอาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ แต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการจัดที่ดิน ดังนี้

๑. นายวิชา นิลเพชรพลอย
๒. นายสถิตย์พงษ์ สุขุเขียวรติ
๓. นายอินยง ทักษนศรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ประธานอนุกรรมการจัดที่ดิน

คำสั่งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

ที่ ๑ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด

ด้วย นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้ลงนามในคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๙ คณะ

เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน การกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และพัฒนาศักยภาพการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นธรรม และยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ ตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จึงขอแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด ดังนี้

- (๑) นายฉลอง เทพวิทักษ์กิจ
- (๒) นายวิรัชชัย นาควิบูลย์วงศ์
- (๓) นายปรีชา บัวทองจันทร์

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด

คำสั่งคณะกรรมการกลั่นกรองกฎหมายการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
ที่ ๑ / ๒๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ

ตามที่ได้มีคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกลั่นกรองกฎหมายการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานกรรมการแต่งตั้ง เป็นอนุกรรมการ จำนวน ๓ คน นั้น

เพื่อให้การดำเนินการของอนุกรรมการกลั่นกรองกฎหมายการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงให้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการดังกล่าว จำนวน ๓ คน ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาสตราจารย์ ศรีราชา วงศารยางกูร
- (๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อธิวิพล ศรีเสาวลักษณ์
- (๓) นายณัฐพร ไตประบูร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายวิษณุ เครืองาม)
รองนายกรัฐมนตรี

ประธานอนุกรรมการกลั่นกรองกฎหมายการบริหารจัดการที่ดิน
และทรัพยากรดิน

คำสั่งคณะกรรมการนโยบาย แนวทาง และมาตรการการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
ที่ ๑ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ

ด้วย นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้ลงนามในคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบาย แนวทาง และมาตรการการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานกรรมการแต่งตั้งจำนวน ๒ คน เป็นอนุกรรมการ

เพื่อให้การกำหนดนโยบายและแผน มาตรการหรือแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและยุทธศาสตร์ชาติที่มีผลหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน ตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จึงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๒ คน เป็นอนุกรรมการในคณะกรรมการนโยบาย แนวทาง และมาตรการการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ดังนี้

- (๑) รองศาสตราจารย์ สุระ พิพัฒเกียรติ
- (๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อธิสิทธิ์ ศรีเสาวลักษณ์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานอนุกรรมการนโยบาย แนวทาง และมาตรการการบริหาร
จัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

คำสั่งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผล
ที่ ๑ / ๒๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ

ด้วย นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้ลงนามในคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๙ คน

เพื่อให้การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จึงขอแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผล ดังนี้

- (๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิคม แผลมสัก
- (๒) นายรัตนะ สวามีชัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายเวริญ ลิปิตพล)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

คำสั่งคณะกรรมการสารสนเทศที่ดินและทรัพยากรดิน

ที่ ๑ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ

ด้วย นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้ลงนามในคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๙ คณะ

เพื่อให้ข้อมูลและระบบสารสนเทศที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ มีมาตรฐานเป็นเอกภาพ และบูรณาการสำหรับใช้เป็นเครื่องมือการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้งาน จึงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสารสนเทศที่ดินและทรัพยากรดิน ดังนี้

- (๑) นายสันติ บุญประคัม
- (๒) นายสมศักดิ์ บุญดาว

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นางรวีวรรณ ภูริเดช)

เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ
มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐ (One Map) และแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐ

ที่ ๑ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ
มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐ (One Map) และแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐ

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ
มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐ (One Map) และแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
เป็นประธานอนุกรรมการ และให้มีผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง รวม ๓ คน เป็นอนุกรรมการ

เพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ
มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐ (One Map) และแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้ง
ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นอนุกรรมการในคณะกรรมการฯ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญชัย ดวงสถาพร
๒. นางเด่นเดือน กลั่นสอน
๓. พันตำรวจโท ชัยวิมล เสมาทอง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ประธานอนุกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ
มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐ (One Map) และแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา :	๑. นายนิสิต จันทร์สมวงศ์	อธิบดีกรมที่ดิน
	๒. นายณรงค์ สืบตระกูล	รองอธิบดีกรมที่ดิน รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ ผู้บริหารด้านการจัดการความรู้ของกรมที่ดิน (CKO)
	๓. นายชัชวาล สมจิตต์	ผู้อำนวยการสำนักจัดการที่ดินของรัฐ
	๔. นางสุพินดา นาคบัว	ผู้อำนวยการกองฝึกอบรม

คณะทำงาน : สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

๑. นายขวัญชัย อรัญเวช	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการจัดการที่ดินของรัฐ
๒. นางสาวศุภิษา พวงพรหม	ผู้อำนวยการส่วนจัดที่ดินเพื่อประชาชน
๓. นางสาวสมยา พร้อมมูล	นายช่างรังวัดอาวุโส
๔. นายเกียรติ เวสสเมธินทร์	นักวิชาการที่ดินชำนาญการ
๕. นางสาวเบญจมาศ ไกรนุกูล	นักวิชาการที่ดินปฏิบัติการ
๖. นางสาวจตุพร สายแวว	พนักงานบันทึกข้อมูล

: กองฝึกอบรม

๑. นางวราภรณ์ แก้วแฝก	หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้
๒. นางปารดา พรหมประสิทธิ์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
๓. นางสาวกันยารัตน์ กรวิทย์โยธิน	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
๔. นางสาวรติกร กิตติศศิกุลธร	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

